

Український ВІСНИК

Часопис Союзу Українців Румунії. Рік видання XXXIII. № 15-18 (серпень-вересень) 2026

Послання голови Союзу українців Румунії з Днем Незалежності України

Україна відзначає 35-ту річницю проголошення своєї незалежності. Ця річниця має в нинішніх умовах особливе значення. Незалежність України сьогодні – це не лише важлива сторінка в її історії, а й реальність, яку захищають ціною величезних жертв. Перед обличчям військової агресії Росії український народ рішуче захищає свою свободу, суверенітет, територіальну цілісність та право самостійно визначати своє майбутнє.

Висловлюю глибоку вдячність за мужність, рішучість та стійкість Збройних сил України та цивільного населення, які вже п'ятий рік чинять опір і докладають зусиль до захисту країни. Опір України – це також боротьба за захист фундаментальних принципів, на яких ґрунтується європейський лад: суверенітет держав, територіальна цілісність, свобода та право кожного народу обирати власний шлях.

Цього дня треба також згадати про надзвичайну солідарність, яку проявили румуни одразу після початку повномасштабної війни Росії проти України у лютому 2022 року. Прості люди з великим серцем, організації, волонтери та громади з усієї Румунії

надали допомогу, прихисток, їжу та підтримку тим, хто був змушений покинути свої домівки та шукати притулку. Це стало справжнім проявом людської солідарності та зближення наших народів.

Вітаю тверду прихильність Румунії до продовження постійної, передбачуваної та багатовимірної підтримки України. Підтримка Румунії є знаком солідарності з українським народом та відповідальності, яку вона бере на себе за безпеку та стабільність нашого регіону.

Я переконаний, що політико-дипломатичний діалог між Румунією та Україною триватиме інтенсивними темпами на всіх рівнях, сприяючи поглибленню двосторонніх відносин та зміцненню Стратегічного партнерства між двома державами.

Румунія та Україна – не лише сусіди, а й партнери, об'єднані спільними інтересами, цінностями та прагненням жити у мирній, вільній і процвітаючій Європі.

З Днем Незалежності, Україно!

Вітаю всіх, хто вірить у свободу, незалежність та право кожної нації самостійно визначати свою долю!

Заходи заходів, присвячених 35-й річниці проголошення незалежності України, голова Союзу українців Румунії, депутат Микола-Мирослав Петрецький разом із колегами з керівництва Світового Конгресу Українців, 25 серпня був прийнятий Президентом України Володимиром Зеленським.

Зустріч стала важливою нагодою для відкритого діалогу та підтвердження незмінної підтримки, яку Світовий Конгрес Українців надає Україні та українському народові в цей надзвичайно складний період.

Голова СУР, депутат Микола-Мирослав Петрецький, разом із керівництвом СКВ, був прийнятий Президентом Володимиром Зеленським

Під час розмови сторони обговорили ключові пріоритети України, виклики, з якими держава стикається в умовах повномасштабної збройної агресії Російської Федерації, а також конкретні напрямки, за якими Світовий Конгрес Українців може й надалі підтримувати українську державу, її інституції та український народ.

Було наголошено, що підтримка України має залишатися спільною відповідальністю, яка повинна втілюватися в конкретні дії, спрямовані на досягнення справедливого та тривалого миру. Не менш важливою залишається підтримка мільйонів українців, які внаслідок війни були змушені залишити свою країну. Вони повинні знати, що не залишилися сам на сам зі своїми труднощами, а українська діаспора в усьому світі продовжує бути поруч із ними.

Під час зустрічі було підтверджено спільне зобов'язання й надалі мобілізувати українські громади по всьому світу для підтримки України та допомоги людям, які постраждали внаслідок війни. У цей складний історичний період особливого значення набувають конкретні дії, спрямовані на підтримку українського народу, захист демократичних цінностей і допомогу тим, хто найбільше потерпає від наслідків війни.

Особливу увагу було приділено важливості збереження єдності українців в Україні та за її межами. Сила України значною мірою ґрунтується на солідарності українських громад у всьому світі, а також на підтримці міжнародних партнерів, серед яких важливе місце посідає Румунія, що послідовно підтримує Україну та український народ.

Перед обличчям цього історичного випробування українці в Україні та діаспорі мають залишатися єдиними, солідарними й рішучими. Саме спільна відповідальність, взаємна підтримка та послідовна міжнародна солідарність є необхідними умовами для захисту України, підтримки її народу та побудови її мирного, демократичного й європейського майбутнього.

Джерело: www.uur.ro

ПОСЛАННЯ ГОЛОВИ СУР З НАГОДИ ДНЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ РЕСПУБЛІКИ МОЛДОВИ

З нагоди Дня Незалежності Республіки Молдови висловлюю найщиріші вітання всім її громадянам, в тому числі українській спільноті цієї країни.

Сьогодні, через 35 років після історичного моменту, коли мужність і воля громадян, виражені на Великих національних зборах, відкрили шлях до ухвалення Декларації про незалежність, маємо обов'язок із повагою згадувати тих, хто мав силу та рішучість побудувати вільну й демократичну державу.

Республіка Молдова сьогодні переживає надзвичайно важливий для свого майбутнього період, що характеризується численними викликами, але водночас й історичним шансом. Я твердо переконаний, що європейська інтеграція є найміцнішою гарантією сталого розвитку, безпеки, свободи та добробуту громадян Республіки Молдови. Місце Республіки Молдови – у великій європейській родині, поряд із державами, які поділяють цінності демократії, верховенства права та поваги до основних прав і свобод.

З огляду на нинішні виклики, як ніколи важливо об'єднати наші сили, захищати демократичні цінності та не допустити, щоб внутрішня напруженість послабила суспільство. Єдність, солідарність та відповідальність за майбутнє – це найважливіші ресурси суспільства, яке прагне залишатися вільним і зміцнювати свій європейський шлях.

Передаю особливе послання солідарності та єдності українцям у Республіці Молдові. Українська спільнота є важливою частиною молдовського суспільства і, водночас, частиною великої української родини у світі. У складних регіональних умовах збереження самобутності, культури та традицій, а також зміцнення солідарності між громадами є надзвичайно важливими для побудови спільного європейського майбутнього.

З Днем Незалежності, Республіко Молдова! Залишайся вільною, демократичною та європейською!

ЗУСТРІЧІ В КИЄВІ З ЛІДЕРАМИ ЦЕРКОВ УКРАЇНИ ТА УЧАСТЬ У НАЦІОНАЛЬНОМУ МОЛИТОВНОМУ СНІДАНКУ

У рамках відзначення Дня Державного Прапора та Дня Незалежності України голова Союзу українців Румунії, депутат Микола-Мирослав Петрецький разом із колегами зі Світового Конгресу Українців взяв участь у Києві в низці зустрічей та заходів, присвячених Україні, українським громадам за кордоном та

зміцненню відносин між Україною і її міжнародними партнерами.

21 серпня відбулася зустріч із митрополитом Епіфанієм, Предстоятелем Православної Церкви України. Під час розмови було порушено низку важливих для українських громад питань, зокрема відновлення інфраструктури, пошкодженої внаслідок війни, надання допомоги постраждалим, становище українських православних громад у діаспорі, а також виклики, пов'язані з російською пропагандою та гібридною війною.

Для Миколи-Мирослава Петрецького особливо почесним моментом стало вручення йому митрополитом Епіфанієм відзнаки на знак вдячності за діяльність у рамках Світового Конгресу Українців, підтримку Православної Церкви та утвердження християнських цінностей.

Важливою подією стало також відвідання Національного молитовного сніданку за участю Президента України Володимира Зеленського. Під час заходу було наголошено на тому, що тривалість війни створює ризик звикання міжнародної спільноти до трагедії, яка щодня продовжує забирати життя та впливати на долі мільйонів людей.

Національний молитовний сніданок об'єднав представників різних церков і конфесій, українських та іноземних посадовців, парламентарів, представників міжнародних делегацій, військових, громадянського суспільства та релігійних організацій. Центральними темами молитов стали захист України, підтримка тих, хто перебуває на фронті, визволення полонених та встановлення миру.

Під час перебування в Києві Микола-Мирослав Петрецький також зустрівся з Предстоятелем Української греко-католицької церкви, Його Блаженством Святославом Шевчуком. Під час зустрічі Його Блаженство висловив вдячність за підтримку Української греко-католицької церкви в Румунії, зокрема за допомогу у відновленні церкви в

ПРИВІТАННЯ ГОЛОВИ СУР З НАГОДИ ДНЯ РУМУНСЬКОЇ МОВИ В РУМУНІЇ, РЕСПУБЛІЦІ МОЛДОВІ ТА УКРАЇНІ

двосторонніх відносинах і, насамперед, проявом поваги до румунської спільноти в Україні. Рішення було оголошено та офіційно затверджено в березні 2026 року указом Президента Володимира Зеленського, а 31 серпня стало офіційною датою цього свята в Україні.

Тим приємніше, що цього дня румунська мова створює символічний міст між трьома сусідніми державами: Румунією, Республікою Молдовою та Україною. Три країни, громади з пов'язаною історією та долею, а також зі спільними цінностями, які вирішили будувати мости через культуру, мову, повагу та взаєморозуміння.

Я вважаю, що справжня сила відносин між державами будується й завдяки таким жестам: через

Кречунів, дах і дзвіниця якої були зруйновані внаслідок пожежі у 2024 році.

Микола-Мирослав Петрецький підтвердив незмінну підтримку Українського греко-католицького вікаріату та українських греко-католиків у Румунії, наголосивши на важливості збереження їхнього духовного, культурного та суспільного життя.

За словами голови СУР, проведені зустрічі мали значення, що виходить далеко за межі безпосереднього контексту війни. Вони вкотре засвідчили важливість поглиблення відносин між Румунією та Україною та особливу роль української громади Румунії у зміцненні взаєморозуміння й партнерства між двома державами.

Союз українців Румунії послідовно працює над розвитком двосторонніх румунсько-українських відносин, підтримкою українських громад та поглибленням контактів між інституціями й суспільствами двох країн. Водночас Микола-Мирослав Петрецький наголосив на необхідності збереження єдності українських громад та протидії будь-яким спробам їх розколу.

В умовах, коли Російська Федерація використовує поряд із військовою агресією пропаганду, дезінформацію та інструменти гібридної війни для дестабілізації суспільств і громад, відповідь на ці виклики, на його переконання, має ґрунтуватися на солідарності, відкритому діалозі, взаємній довірі та спільній відповідальності.

Джерело: www.uur.ro

Сьогодні ми святкуємо День румунської мови в абсолютно особливих обставинах: вперше цей день офіційно відзначається і в Україні. Це історичний момент, що має глибоке значення для румунської спільноти в Україні та є надзвичайно важливим кроком для зміцнення відносин між Румунією та Україною.

Як представник української меншини в Парламенті Румунії, я, мабуть, глибше за будь-кого іншого розумію з цієї точки зору важливість такого жесту взаємності. Я знаю, наскільки важливо, щоб мова, культура та ідентичність спільноти поважалися й цінувалися державою, в якій вона проживає.

Саме тому я від самого початку свого мандата підтримував та виступав за офіційне встановлення в Румунії Дня української мови. Ця ініціатива втілюється в життя у 2018 році, коли Парламент Румунії ухвалив Закон про оголошення 9 листопада Днем української мови.

Те, що з цього року День румунської мови офіційно відзначається і в Україні, є важливим кроком у

Привітання голови Союзу українців Румунії, депутата Миколи-Мирослава Петрецького, з нагоди початку навчального нового року

Новий навчальний рік – це насамперед новий початок, сповнений радості, хвилювання та яскравих емоцій для наймолодших учнів, які вперше стають частиною шкільної спільноти – важливого простору формування особистості. Водночас це й повернення старших учнів до шкільного життя, радість зустрічі з однокласниками та вчителями, продовження спільного шляху під знаком цінностей, що надають особливого сенсу навчанню. Для учнів, які здобувають освіту українською мовою, школа є також простором спільноти, де дбайливо плекаються й відповідально передаються майбутнім поколінням мова, культура та ідентичність нашої громади.

Для Союзу українців Румунії підтримка освіти рідною українською мовою є одним із головних напрямків діяльності. Рідна мова – це невід’ємна складова нашої ідентичності та той міст, який допомагає молодому поколінню зберігати живий зв’язок із культурною спадщиною своєї спільноти, водночас готуючись до активної та відповідальної участі в житті румунського й європейського суспільства.

Ми усвідомлюємо, що розвиток якісної освіти потребує постійної підтримки та конкретних дій. Саме тому і як голова СУР, і в рамках своєї діяльності в Парламенті Румунії, я послідовно підтримую захист і розвиток освіти українською мовою на всіх рівнях, удосконалення законодавчої бази, пошук ресурсів, необхідних для модернізації навчальних закладів, а також розширення можливостей для навчання українською мовою.

На рівні СУР ця підтримка втілюється у конкретних проєктах та заходах, спрямованих як на учнів, так і на педагогічних працівників: забезпеченні шкіл обладнанням і матеріалами,

необхідними для навчального процесу, наданні стипендій, допомозі з транспортом і проживанням, організації таборів, конкурсів та олімпіад, а також у проведенні нарад і курсів підвищення кваліфікації для педагогів.

Запевняю вас, що разом із Союзом українців Румунії я й надалі підтримуватиму розвиток освіти українською мовою та відповідально реагуватиму на потреби учнів, учителів і навчальних закладів. Адже інвестиції в освіту – це водночас інвестиції в розвиток молодого покоління та в збереження культурної й мовної спадкоємності нашої громади.

Дорогі учні, бажаю вам розпочати новий навчальний рік з упевненістю, радістю, цікавістю та щирим бажанням пізнавати нове. Цінуйте рідну мову й використовуйте кожен навчальний досвід як можливість відкривати та розвивати власні здібності!

Шановні вчителі, щиро дякую вам за професіоналізм, терпіння та відповідальність, з якими ви щодня навчаєте й виховуєте нові покоління.

Дорогі батьки, бабусі та дідуся, дякую вам за довіру до школи та за ту надзвичайно важливу роль, яку ви відіграєте у підтримці освіти дітей і передачі української мови та культури в родині.

Бажаю всім вам у 2026–2027 навчальному році радості від нового початку, міцного здоров’я, невичерпної енергії, впевненості у власних силах та багатьох успіхів і досягнень!

Голова Союзу українців Румунії,
Депутат Микола-Мирослав ПЕТРЕЦЬКИЙ

ЗУСТРІЧІ НА ВИСОКОМУ РІВНІ В КИЄВІ

У рамках постійного діалогу з представниками України 23-25 серпня голова Союзу українців Румунії, депутат Микола-Мирослав Петрецький разом із колегами з керівництва Світового Конгресу Українців відвідав Київ, де провів низку зустрічей з українськими високопосадовцями та урядовцями. Під час переговорів обговорювалися питання взаємного інтересу, зокрема безпека та оборона, освіта, правосуддя, відбудова, інфраструктура, транскордонне співробітництво та європейський курс України.

Однією з важливих зустрічей стала розмова в Міністерстві оборони України із заступником міністра оборони Сергієм Боевим та представниками його команди. Сторони обговорили основні пріоритети України у сфері безпеки та оборони, зосередившись на зміцненні протиповітряної оборони, стрімкому розвитку сектору дронів та безпілотних систем, а також на необхідності збереження і розширення міжнародної підтримки України.

Окрему увагу було приділено діяльності Світового Конгресу Українців у рамках ініціативи Unite with Ukraine. Представники Міністерства оборони відзначили постійний внесок СКУ у підтримку українського сектору оборони, зокрема реалізацію проєктів у сфері тактичної медицини.

Під час зустрічі з представниками Міністерства освіти і науки України обговорено основні виклики, перед якими постала українська система освіти в умовах війни, а також ключові напрями її реформування. Йшлося, зокрема, про масштабні руйнування освітньої інфраструктури, внаслідок яких численні дитячі садки, школи та заклади вищої освіти були пошкоджені або зруйновані, а також про необхідність забезпечення безперервності навчання для українських дітей, які перебувають за межами країни через війну.

Микола-Мирослав Петрецький представив румунський досвід організації освіти з викладанням мовами національних меншин, наголосивши на його актуальності для України у процесі адаптації освітньої системи до європейських стандартів.

У Києві також відбулися неформальні переговори з представниками української судової та правової системи. Під час зустрічей з міністром юстиції України Денисом Масловим, виконувачем обов’язків Голови Конституційного Суду Укра-

їни Олександром Петришиним та головою Верховного Суду Станіславом Кравченком обговорювалися можливі напрямки співпраці, обмін досвідом і передовими практиками, зокрема використання румунського досвіду в контексті європейської інтеграції України, а також питання парламентського та інституційного співробітництва.

Окремий блок переговорів стосувався відбудови, розвитку інфраструктури та транскордонного співробітництва. Під час бесід з Миколою Калашником та Віталієм Безгіним обговорювалися проєкти розвитку спільної інфраструктури, зміцнення співпраці між органами місцевого самоврядування, розширення міжособистісних контактів, транскордонне партнерство, а також питання підтримки українських громадян, які були змушені залишити свої домівки через війну.

За підсумками зустрічей Микола-Мирослав Петрецький наголосив на необхідності продовження постійного діалогу на всіх рівнях та подальшого зміцнення співпраці між Румунією та Україною. Йдеться як про парламентський та інституційний рівні, так і про безпосередню взаємодію між органами місцевого самоврядування та громадами.

Особливе значення, за його словами, має постійний обмін досвідом та експертизою, визначення нових напрямів партнерства і перетворення досягнутих домовленостей на конкретні ініціативи. Така співпраця має сприяти подальшій підтримці України, розвитку спільної інфраструктури, зміцненню транскордонних зв’язків та поглибленню контактів між людьми Румунії та України.

Джерело: www.uur.ro

З парламентської діяльності депутата МИКОЛИ-МИРОСЛАВА ПЕТРЕЦЬКОГО

Продовження кампанії «Дізнавайся! Підтримуй! Вирішуй!» у повітах, де проживають українські громади

Парламентська діяльність депутата Миколи-Мирослава Петрецького, голови Союзу українців Румунії, цього літа включала цілу низку поїздок до повітів, де зосереджені українські громади. Кампанія «Дізнавайся! Підтримуй! Вирішуй!» мала на меті безпосереднє виявлення місцевих проблем та обговорення шляхів їх вирішення разом із представниками громад, органів державної влади та навчальних закладів. Поїздки були здійснені до повітів Сучава, Арад, Тіміш, Марамуреш та Сату-Маре й були присвячені різним темам – від освіти рідною мовою та місцевих інвестицій до транскордонного співробітництва, дотримання прав національних меншин та підтримки громадських проєктів.

Сучава: інфраструктура, освіта та громада

У Сучавському повіті Микола-Мирослав Петрецький провів зустрічі з представниками місцевої влади, шкіл та організацій Союзу українців Румунії. Обговорення розпочалися з конкретних потреб громад та проєктів, які можуть отримати парламентську підтримку або залучення Союзу українців Румунії.

У селі Ульма однією з головних тем обговорення став розвиток інфраструктури. Разом із заступником мера громади було обговорено проєкти щодо модернізації дорожньої та шкільної інфраструктури, зокрема можливість їхньої підтримки шляхом внесення поправок до Закону про Державний бюджет Румунії. Паралельно було порушено питання транскордонного співробітництва з Україною та можливостей, які воно відкриває для місцевого розвитку.

Освітня складова була присутня також під час зустрічі з керівництвом гімназійної школи в Ульмі. Обговорення стосувалися підтримки освітніх проєктів та забезпечення належних умов для учнів, які вивчають українську мову як рідну.

В Ізвояреле-Сучевей під час зустрічі з представниками місцевої влади основну увагу було приділено проєктам, що реалізуються, фінансуванню, отриманому з державного бюджету, та перспективам розвитку співпраці з населеними пунктами України. У цьому ж населеному пункті обговорення з керівництвом гімназійної школи імені Йона Афлорей стосувалися навчальних досягнень учнів та освітніх проєктів, спрямованих на потреби громади.

Поїздка до Сучавського повіту також включала зупинку в Арджелі, де разом із представниками церкви та місцевої організації СУР депутат обговорив потреби громади та культурно-релігійні проєкти. У цьому контексті було підкреслено роль освіти, культури та релігійного життя у збереженні ідентичності української громади.

Арад: місцеві проблеми та інвестиції в освіту

Кампанія продовжилася в Арадському повіті. У приміщенні Арадської філії СУР відбулася зустріч із представниками повітової організації та місцевих організацій у Дуді та Надабі. Мета обговорень полягала в оцінці організаційної діяльності та виявленні проблем, що потребують втручання або конкретних рішень. Особливу увагу було приділено залученню молоді та підтримці її інтересу до української мови, культури та традицій.

Того ж дня в Тирнові Микола-Мирослав Петрецький зустрівся з мером цього населеного пункту, щоб проаналізувати місцеві проєкти та ситуацію в українській громаді. Однією з обговорюваних тем став дитячий садок у Кієрі, для якого було отримано фінансування завдяки поправкам депутата до Закону про Державний бюджет Румунії на 2026 рік. Під час зустрічі також розглядалися можливості розвитку, що впливають із румунсько-української співпраці та партнерських відносин між місцевими органами влади. У цьому контексті було обговорено досвід деяких адміністрацій, які реалізували спільні проєкти з партнерами з України.

Тіміш: державне управління, освіта та транскордонне співробітництво

Наймасштабніша серія зустрічей у рамках кампанії відбулася в Тіміському повіті. Програма передбачала обговорення з представниками повітової та місцевої адміністрації, системи освіти та організацій СУР.

У префектурі були обговорені питання інституційної співпраці та ситуація з українською громадою в повіті. Окремим розділом став досвід влади Тіміського повіту в управлінні інтеграцією українських біженців, починаючи з 2022 року. Під час зустрічі з головою Тіміської повітової ради обговорення зосетрилися на розширенні співпраці з регіонами України, зокрема з Чернівецькою областю. Також обговорювалася можливість організації в Тіміському повіті табору для українських школярів із Чернівецької області в рамках проєкту освітнього та міжкультурного обміну. Транскордонне співробітництво було однією з постійних тем візиту.

Освіта українською мовою, у свою чергу, посіла важливе місце на порядку денному обговорень. Зустріч із представниками Тіміського повітового шкільного

інспекторату була присвячена пріоритетам на наступний навчальний рік, результатам учнів та інтеграції дітей українських біженців у румунську систему освіти. Також Микола-Мирослав Петрецький відвідав навчальні заклади в окрузі. У Теоретичному ліцеї імені Юлії Хашдеу в Лугожі було обговорено результати учнів, які вивчають українську мову як рідну, а також проєкти модернізації закладу. У гімназійній школі Бирни було проаналізовано співпрацю з СУР та

можливість нових форм підтримки освітньої діяльності.

На місцевому рівні зустрічі з мерами Машлока, Віктора Влада Деламаріни, Кричови та Бирни були присвячені інфраструктурним проєктам та місцевим інвестиціям. Серед розглянутих завдань – модернізація будинків культури, оснащення амбулаторій та ремонтні роботи в школах і дитячих садках. Візит завершився в Лугожі зустріччю з членами організації СУР з Лугожа, Бетаузена та Штюки. З цієї нагоди було проаналізовано проблеми громади та визначено пріоритети діяльності на найближчий період.

Марамуреш: регіональна співпраця та п.п. у Сігету-Мармацієй

Кампанія дійшла до Марамороського повіту, де представник української меншини в парламенті Румунії провів зустрічі з головою повітової ради та префектом повіту. Мета обговорень полягала у зміцненні інституційної співпраці та визначенні спільних проєктів, з акцентом на румунсько-українські відносини та транскордонне співробітництво.

Однією з тем, що має безпосереднє значення для повіту, стало відкриття нового пункту пропуску через кордон з Україною в місті Сігету-Мармацієй. Цю ініціативу Микола-Мирослав Петрецький підтримував і на парламентському рівні, зокрема під час зустрічей між парламентськими групами дружби Парламенту Румунії та Верховної Ради України. Також були порушені питання щодо застосування законодавчої бази стосовно прав національних меншин, освіти рідною мовою та обміну досвідом між Румунією, Україною та Республікою Молдова.

Сату-Маре: меншини, співпраця та боротьба з дезінформацією

Головними темами зустрічі з головою Сату-Марської повітової ради стали ситуація в українській громаді, інституційна співпраця та розвиток транскордонних партнерств. Особливу увагу було приділено співпраці між Сату-Марським повітом та Чернівецькою областю. У цьому контексті СУР висловив готовність надати адміністрації повіту експертну підтримку для підготовки та реалізації спільних проєктів.

Обговорення також стосувалися захисту прав національних меншин та досвіду Румунії в цій сфері. Для СУР ця модель є одним із інструментів, за допомогою яких організація намагається презентувати на міжнародному рівні румунський досвід у сфері міжетнічного співіснування та захисту прав нацменшин. Ще однією темою, порушеною в Сату-Маре, була дезінформація. Микола-Мирослав Петрецький говорив про необхідність освіти для формування критичного мислення та про законодавчі ініціативи, які він ініціював у цій сфері в контексті гібридної війни та поширення неправдивої інформації.

Від місцевих проблем до парламентських ініціатив

У цілому зустрічі в Сучавському, Арадському, Тіміському, Марамороському та Сату-Марському повітах формують порядок денний, який пов'язує парламентську діяльність із проблемами, виявленими безпосередньо в громадах. Частина ініціатив пов'язана з фінансуванням місцевих інвестицій за рахунок державного бюджету, інші стосуються освіти українською мовою, захисту прав меншин та підтримки місцевих організацій. Співпраця між румунськими та українськими органами влади, зокрема через транскордонні програми та обмін досвідом, стала ще одним напрямком, який розглядався під час обговорень.

Таким чином, кампанія «Дізнавайся! Підтримуй! Вирішуй!» слугує платформою для діалогу між парламентським представником української меншини, місцевими організаціями та державними органами влади. Головною метою цих поїздок було виявлення конкретних проблем та визначення напрямків роботи, які можна буде реалізувати в подальшому за допомогою парламентських та адміністративних інструментів або в рамках проєктів Союзу українців Румунії.

ОГЛЯДАЧ

Українські громади Румунії відзначили 35-ту річницю Незалежності України та День Державного прапора України

МИКОЛА-МИРОСЛАВ ПЕТРЕЦЬКИЙ У КИЄВІ У ДЕНЬ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

24 серпня голова Союзу українців Румунії, депутат Микола-Мирослав Петрецький разом із колегами з керівництва Світового Конгресу Українців взяв участь в офіційних урочистостях з нагоди Дня Незалежності України, що відбулися на Софійській площі в Києві.

У заходах взяли участь Президент України Володимир Зеленський, перша леді України Олена Зеленська, перша леді Румунії Мірабела Гредінару, а також численні європейські лідери, які прибули до Києва, щоб засвідчити свою солідарність та підтримку українському народу.

Для Миколи-Мирослава Петрецького участь у цих урочистостях стала ще одним підтвердженням його незмінної підтримки України та переконання в необхідності якнайшвидшого припинення російської агресії.

Він наголосив, що мир має бути всеосяжним, справедливим і стійким, ґрунтуватися на принципах Статуту ООН та міжнародному праві й бути закріплений надійними та переконливими гарантіями безпеки для України. Досягнення такого миру можливе лише завдяки спільним зусиллям міжнародної спільноти, солідарності, відповідальності та єдності.

Окремо Микола-Мирослав Петрецький відзначив важливу роль Румунії у підтримці України та зміцненні двосторонніх відносин між двома державами. У цьому контексті особливе значення має діяльність Союзу українців Румунії, який послідовно виступає мостом між Румунією та Україною та сприяє зближенню двох народів завдяки активній ролі української громади в Румунії.

У День Незалежності України голова СУР наголосив на важливості збереження та зміцнення солідарності між Україною, Румунією та іншими європейськими державами. Саме єдність, взаємна підтримка та спільна відповідальність є необхідними передумовами для формування майбутнього, заснованого на мирі, безпеці, свободі та процвітанні.

СУЧАВСЬКА ФІЛІЯ СУР

23 серпня Сучавська філія СУР відзначила День Державного прапора України та День Незалежності України зустріччю, присвяченою солідарності та надії, у якій взяли участь члени української громади Сучавського повіту, українські біженці, які оселилися в місті Сучава, учні груп з вивчення української мови Національного коледжу імені Міхая Емінеску у Сучаві, а також група дітей із Луганської області у суп-

роводі Світлани Окрецької. Захід об'єднав людей різних поколінь спільним прагненням зберегти українську ідентичність та підтримати тих, хто переживає трагедію війни.

На відкритті заходу голова Сучавської філії СУР, професор Ілля Саучук, представив основні напрямки діяльності організації та розповів про постійну участь Союзу українців Румунії у підтримці України та українських біженців ще з перших днів війни. Він наголосив на численних гуманітарних, освітніх та культурних заходах, проведених за цей період, підкресливши важливість солідарності та співпраці між громадами.

Делія Мартіняк, радник Сучавської філії СУР, представляла проекти співпраці, розроблені між навчальними закладами Сучавського повіту та Україною, а також партнерські відносини, реалізовані між

органами влади та адміністративними установами обох країн. Було висвітлено ініціативи, які створили можливості для учнів та вчителів і зміцнили зв'язки між румунською та українською громадами.

Одним із найзворушливіших моментів зустрічі став відкритий діалог між учасниками. Діти, біженці та члени громади поділилися особистими переживаннями за чотири роки війни, розповідаючи про розлуки, вимушені подорожі, втрати, а також про людей, які надали їм підтримку тоді, коли вони цього найбільше потребували. Кожне свідчення висвітлювало частину реальності, яку пережили мільйони українців.

На знак вдячності та поваги учасники вшанували хвилиною мовчання пам'ять усіх, хто загинув у війні, та згадали трагічні події, що позначилися на Україні протягом цих років. Думки присутніх були спрямовані до героїв, які пожертвували собою заради свободи країни, та до тих, хто продовжує боротися за майбутнє українського народу.

Цим заходом Сучавська філія СУР ще раз підтвердила підтримку української громади Буковини на користь України та передала послання солідарності, єдності та збереження зв'язків між людьми, незважаючи на кордони та випробування, спричинені війною.

ТІМІСЬКА ФІЛІЯ СУР

Напередодні Дня незалежності України, 21 серпня, Тіміська філія СУР організувала в українському домі в Тімішоарі захід, присвячений національному святу України. Захід зібрав представників місцевих державних установ, членів української громади повіту Тіміш, а також біженців з України.

Захід розпочався виконанням державних гімнів Румунії та України, а також гімну Європи, після чого була оголошена хвилина мовчання в пам'ять про тих, хто пожертвував своїм життям заради захисту України, заради свободи та заради того, щоб сусідня країна й надалі могла зберегти свою Незалежність. Цю урочисту хвилину доповнила молитва, яку прочитав священник Крістіан Попович, настоятель Української православної церкви в Тімішоарі.

Центральним моментом заходу став круглий стіл – основна форма його проведення, який модерувала Марія Сабо-Кондрей, голова Тіміської філії СУР, координуючи діалог між гостями та забезпечуючи переклад на румунську та українську мови. Від керівництва Тіміської філії СУР також взяли участь перші заступники голови Міхаєла Бумбук та Василь Дрозд.

У круглому столі взяли участь представники державних установ та місцевого громадянського суспільства, а також представники освітньої та культурної спільноти.

Темами, що обговорювалися під час круглого столу, були: «Румунія та Тіміш — солідарність, втілена в життя. Погляд державних органів», «Соціальна підтримка та інтеграція біженців», «Українські діти: освіта як форма інтеграції. Прямий досвід шкіл», «Міжнародна підтримка та точка зору громади», «Точка зору української громади», «Голос українських біженців», «Віра, солідарність та громада» та «Україна сьогодні: Незалежність, захищена жертвою».

Обговорення в рамках круглого столу підкреслили важливість Дня Незалежності для української громади та стали нагодою для підтвердження співпраці між Тіміською філією СУР та місцевими установами. Кожен із присутніх представників передавав слова підтримки Україні та наголошував на плідній співпраці з Тіміською філією СУР, а також на його внеску у збереження та популяризацію української мови, традицій, культури та національної ідентичності.

Підсумком круглого столу стало твердження, що «справжня солідарність вимірюється не лише заява-

ми, а тим, що ми робимо, коли людина потребує нас» – це послання узагальнило виступи учасників та підкреслило важливість конкретної підтримки, співпраці та залучення громади.

КАРАШ-СЕВЕРІНСЬКА ФІЛІЯ СУР

24 серпня Караш-Северінська філія Союзу українців Румунії організувала в Карансебеші захід, присвячений Дню Незалежності України.

Захід розпочався хвилиною мовчання в пам'ять про тих, хто віддав життя за свободу та Незалежність України, після чого пролунали національні гімни Румунії та України. Ця урочиста мить стала виявом поваги до обох держав та до цінностей свободи й гідності, які українська громада відстоює та зберігає в Румунії.

Джерело: www.uur.ro

(Продовження на 6 стор.)

Українські громади Румунії відзначили 35-ту річницю Незалежності України та День Державного прапора України

(Продовження із 5 стор.)

У рамках заходу з промовами виступили Данієль Басараба, голова Караш-Северинської філії СУР, Іван Малиновський, перший заступник голови філії, та Іван Росоха, заступник голови філії.

У своїх промовах вони підкреслили значення Дня Незалежності для української громади, а також важ-

ливість збереження та передачі молодим поколінням української мови, культури, традицій та ідентичності. Водночас було наголошено на вдячності тим, хто, проявляючи самопожертву та мужність, бере на себе захист свободи та Незалежності України.

Культурний аспект заходу доповнила мистецька програма, в рамках якої учасники читали вірші та виконували українські пісні. Завдяки цим моментам українська культура стала не лише частиною святкування, а й природним засобом передачі пам'яті та цінностей громади.

Для Караш-Северинської філії СУР відзначення Дня Незалежності є також продовженням зусиль, спрямованих на збереження української культури та традицій і передавання їх наступним поколінням.

ТУЛЧАНСЬКА ФІЛІЯ СУР

24 серпня – один із найважливіших днів в історії України, День Незалежності, день, що символізує свободу, національну ідентичність та спадкоємність народу.

З цієї нагоди Тульчанська філія Союзу українців Румунії організувала захід, присвячений історії, культурі та самобутності українського народу. Захід об'єднав членів української громади Тульчанського повіту в атмосфері вшанування, вдячності та солідарності.

Захід розпочався урочисто з виконання державних гімнів Румунії та України, після чого пролунали промови, присвячені значенню Дня Незалежності. Програма включала художні виступи членів Тульчанської місцевої організації СУР, а також презентацію деяких характерних елементів української культурної спадщини.

Захід став нагодою висловити вдячність поколінням, які доклали зусиль до збереження та передачі української мови, традицій та цінностей, а також проявити солідарність з Україною та українським народом. У цьому контексті культура та традиції були представлені не лише як орієнтири минулого, а й як живі елементи ідентичності, які продовжують передаватися наступним поколінням.

У заході взяли участь члени місцевих організацій СУР у Тульчі, Муріголі та Теліці, а також їхні голови: Євгенія Мігалаке, голова Тульчанської місцевої організації, Йордана Іванов, голова Мурігольської місцевої організації, та Іон Нікіта, голова Теліцької місцевої організації.

Таким чином Союз українців Румунії через свої територіальні структури підтримує збереження та популяризацію української ідентичності, культури та традицій, надаючи громаді можливості для зустрічей, передачі цінностей та зміцнення зв'язків між поколіннями.

День Незалежності України залишається моментом, коли історія, культура та пам'ять громади зустрічаються з сьогоденням, ще раз підтверджуючи важливість збереження ідентичності та солідарності.

ГАЛАЦЬКА ФІЛІЯ СУР

21 серпня Галацька філія СУР організувала в амфітеатрі Ліцею мистецтв імені Димитрія Кукліна захід, присвячений Дню Незалежності України.

Метою заходу було відзначення Дня Незалежності України шляхом просування та збереження

української мови, культури та традицій, зміцнення зв'язків між членами української громади в Галацах та сприяння повазі, дружбі й солідарності між українською громадою та румунським суспільством.

Захід розпочався виконанням державних гімнів Румунії та України.

У вступному слові голова Галацької філії Іляна Леон наголосила на важливості Дня Незалежності для українського народу та української громади в Румунії. Водночас вона висловила глибоку вдячність за героїзм, мужність та самопожертву тих, хто захищає Україну і, своєю боротьбою, цінності свободи та безпеки Європи. Вона також наголосила на важливості збереження мови, культури, традицій та національної ідентичності, а також їхньої передачі молодим поколінням.

Художню програму заходу підготувала Ольга Чернієнко; у ній взяли участь діти, молодь та члени громади, які подарували глядачам незабутні враження своїми піснями та віршами. Виступали Віра Куницька, Ганна Селєзньова, дует братів Максима та Іллі Гончаруків, Катерина Андріадіс, дует Катерини

Чернієнко та Калерії Суворової, молодша група хору «Ясниця» та хор «Ясниця». Також діти декламували вірші про свободу, гідність та любов до Батьківщини.

Завдяки музиці, поезії та участі дітей і молоді захід, організований Галацькою філією СУР, надав громаді нагоду відзначити День Незалежності України через культуру та солідарність. Водночас захід підтвердив важливість збереження та передачі української культурної спадщини молодим поколінням, а також зміцнення зв'язків між українською громадою та румунським суспільством.

НЕЗАЛЕЖНІСТЬ ТА ПРАПОР УКРАЇНИ В КОНСТАНЦІ

23 серпня, представництво СУР в Констанці провело публічний захід «Європейські цінності — Незалежність та Прапор України», 2026-й рік. Ці заходи стали частиною серії акцій, покликаних відсвяткувати в Румунії День Державного прапора України (23 серпня) та День Незалежності України (24 серпня), і були організовані насамперед для місцевої громади етнічних українців та українських біженців.

Церемонії розпочалися з покладання квітів, яке відбулося у громадському просторі біля «Стовпа/Символу миру», розташованого в безпосередній близькості від головного входу до Дельфінарію та у парку Табакарії в Констанці.

Заходи з відзначення Дня Державного прапора та Дня Незалежності України продовжилися в приміщенні Представництва Союзу українців Румунії в Констанці за участю численної аудиторії, до якої увійшли члени місцевої української громади, члени місцевої громади біженців, місцеві гості, дорослі та діти.

Церемонія в приміщенні Представництва розпочалася з виконання державних гімнів Румунії та України, у винятковому виконанні Анастасії Єрмакової (української артистки), і продовжилася «Вітальним словом», виголошеним секретарем Представництва СУР у Констанці Доріною Попеску, яка зустріла гостей українським короваєм, згідно з давніми й прекрасними українськими народними традиціями.

Далі відбувся художній концерт, у якому взяли участь учасники народного танцювального ансамблю «Придунав'я» з Ізмаїла Одеської області – Михайло Маджаров та Віолета Лобак, лауреати національних та міжнародних конкурсів, художній колектив учнів Української школи «Radiance» у Констанці, а також українська вокалістка Анастасія Єрмакова.

Ясська філія відсвяткувала День Прапора та Незалежності України

23 та 24 серпня відповідно Україна та українці в діаспорі відзначають Державний Прапор та День Незалежності України. День Прапора та Незалежності кожної країни також відзначається в більшості європейських держав і не тільки, церемоніями та святковими моментами в тиші, мирі та стабільності. Однак в Україні ці два свята цього року відзначалися вже п'ятий рік поспіль під повітряними нальотами, ракетними та безпілотними атаками Російської Федерації в умовах нещадної війни, яка продовжує приносити смерті та незліченні матеріальні руйнування.

Ясська філія Союзу українців Румунії організувала 21 серпня 2026 року урочистий захід, присвячений Дню Прапора та Дню Незалежності України. Захід відбувся у банкетній залі готельного комплексу «Молдова» в Яссах та зібрав разом членів української громади, біженців з України, які тимчасово проживають у Яссах, місцевих чиновників та представників письменників з Ясс, інших організацій та асоціацій, з якими співпрацює наша філія.

Захід розпочався в урочистій атмосфері з виконання державних гімнів Румунії та України, що символізують взаємну повагу та тісні зв'язки дружби між двома народами.

На відкритті голова Ясської філії Союзу українців Румунії, Даніель Сердинчук звернувся з емоційним зверненням до присутніх, наголосивши, що в сучасному контексті День Незалежності України є глобальним символом мужності та людської гідності.

«Для української громади м. Ясси та для всіх тих, хто був змушений покинути свої домівки через війну, цей день має особливе значення. Він нагадує нам, що свобода – це не даність, а цінність, яку захищають найвищою ціною. Україна сьогодні захищає не лише власні кордони, а й цінності демократії та свободи для всієї Європи», – сказав Даніель Сердинчук, наголосивши на постійній підтримці, яку громада та громадянське суспільство Ясс надають українським біженцям, а також установам та організаціям в Україні.

Емоційним моментом заходу стало спілкування між українськими біженцями та членами нашої філії, представниками ясських письменників, а також з іншими учасниками. У рамках спілкування було проаналізовано та порівняно народні костюми двох народів, і було зроблено висновок, що між ними є багато спільного.

Мистецька програма відображала багатство українських та румунських традицій, і як знак поваги ми запропонували представникам біженців перший мистецький момент заходу. Вокальний гурт «Червона калина», створений українськими біженцями, які оселилися в Яссах, під керівництвом пані Махоніної, запропонував зворушливий момент пісень та поезії українською та румунською мовами. У програмі, українських біженців також були два зворушливі моменти: одна з учасниць гурту збиралася повернутися в Україну до своїх родичів, а колеги організували зворушливий момент прощання. Згадана особа, а також

вив колаж румунських народних пісень.

Наприкінці заходу члени групи українців-біженців подарували учасникам невеликі подарунки, виготовлений ними, а від імені СУР-у ми подарували газети та журнали, видані Союзом українців у Румунії. Представники Будинку армії м. Ясси подарували членам групи українців-біженців маленькі фляжки з прапором Румунії.

Завдяки цій акції Ясська філія підтвердила свою місію просування української мови, культури та цінностей, одночасно зміцнюючи міжкультурний діалог та душевні зв'язки між українською громадою та румунським суспільством.

Музикою та участю почесних гостей захід підтвердив важливість передачі культурної спадщини молодшим поколінням. Для Союзу українців Румунії такі заходи є конкретними формами, завдяки яким мова, традиції та пам'ять громади залишаються живими.

Від урочистого виконання державних гімнів до тужливих акордів гурту «Червона калина», захід показав, що український дух і традиції залишаються непохитними, де б вони не були у світі.

Ясси продемонстрували і продовжують демонструвати, що солідарність не знає кордонів.

Після завершення акції учасники заходу схвально оцінили організацію та проведення програми.

Примітка:

Назва мистецької групи біженців з Ясс «Червона калина» має глибоке коріння в українській ідентичності. Калина – це деревце з червоними ягодами, що символізує кров, безперервність нації, красу дівчат та батьківське вогнище в українській культурі. Крім того, патріотична пісня з однойменною назвою «Ой у лузі червона калина» стала світовим гімном опору та надії для українських громад усюди в сучасному контексті. Через пісню та поезію гурт «Червона калина» з Ясс підтримує зв'язок біженців з батьківщиною.

Віктор ГРИГОРЧУК
Перший заступник голови Ясської філії СУР

КОНСТАНЦА, ЕПІЦЕНТР ТРАНСКОРДОННОГО РОЗВИТКУ РУМУНІЯ – УКРАЇНА – РЕСПУБЛІКА МОЛДОВА

Союз українців Румунії організував у період з 27 по 30 серпня X-у щорічну робочу та навчальну зустріч на тему **«Стратегії підвищення ефективності діяльності органів місцевого самоврядування та активізації транскордонного співробітництва Румунія – Україна – Республіка Молдова»**. Захід, організований у Констанці, об'єднав понад 200 учасників із 13 повітів Румунії, 4 областей України та 5 районів Республіки Молдови і є складовою послідовної діяльності СУР, спрямованої на зміцнення тристоронньої співпраці, підтримку європейського курсу сусідніх держав та перетворення транскордонного співробітництва на дієвий інструмент розвитку, стабільності й зближення громад.

Офіційна церемонія відкриття зібрала представників центральних органів влади, Парламенту Румунії та Верховної Ради України, а також представників місцевих і регіональних органів самоврядування. З вітальними словами виступили: голова Союзу українців Румунії, депутат Микола-Мирослав Петрецький; генеральний директор Департаменту відносин зі східними сусідами Міністерства закордонних справ Дан Янку; заступник голови Комісії з питань оборони, громадського порядку та національної безпеки Палати депутатів, депутат Богдан-Йонел Родяну; голова Підкомітету з питань зв'язків з українцями, які проживають за кордоном, та захисту їхніх прав та інтересів Верховної Ради України Святослав Юраш; голова Комісії з питань довкілля та екологічної рівноваги Палати депутатів, депутат Адріан Джурджу; секретар Комісії з питань конституційності Палати депутатів, депутат Думітру Ведува; голова Підкомітету з питань політичної реформи та конституційного права Комітету з питань правової політики Верховної Ради України, народний депутат Максим Дирдін; секретар Комісії із зовнішньої політики Палати депутатів Паул Котирлец, а також заступник державного секретаря Міністерства внутрішніх справ Петру Бледя. Слова підтримки учасникам зустрічі та діяльності СУР передав також президент Світового Конгресу Українців Павло Грод.

Під час церемонії виступили також представники повітових та обласних органів влади: префект повіту Марамуреш Рудольф Штаудер; начальник служби апарату префекта повіту Констанца Ліліана Піскану; заступниця начальника Чернівецької обласної державної адміністрації Оксана Сакрієр; заступник голови Чернівецької обласної ради Михайло Павлюк; заступник голови Одеської обласної ради Вадим Шкарівський; заступник голови Закарпатської обласної ради Василь Дем'янчук, а також радник мера міста Ясси Моше Гропер.

Голова Союзу українців Румунії, депутат Микола-Мирослав Петрецький, у своїй вступній промові наголосив на дедалі більшій впевненості у мобілізуючій силі партнерств, налагодженню яких сприяє СУР. Він нагадав, що протягом усього періоду своєї діяльності абсолютними пріоритетами Союзу були розвиток адміністративного потенціалу та здатності до співпраці органів місцевого самоврядування. **«Ми досягли дуже вагомих результатів у цій сфері, а результати генерують кошти, кошти для інвестицій, кошти для підтримки проектів наших громад»**, – зазначив голова СУР. Говорячи про практичний вимір зустрічей, депутат Микола-Мирослав Петрецький додав: **«Під час попередньої нашої щорічної зустрічі були підписані десятки угод про співпрацю та партнерство [...] Підписання цих угод стало справжньою відправною точкою для спільної розробки взаємовигідних проектів [...] Лише партнерства, підписані минулого року, тут, принесуть мільйони євро у відповідні громади»**.

Також лідер СУР підкреслив стратегічне значення зусиль на місцевому рівні: **«Більше того: тут, на низовому рівні, завдяки цим ініціативам, завдяки довгостроковій співпраці між органами державного управління Румунії, України та Республіки Молдова, Союз українців Румунії доводить, що є доданою вартістю двосторонніх відносин стратегічного партнерства,**

які Румунія має з Україною та Республікою Молдови, і, особливо, відносин, які Румунія розбудовує з цими країнами в рамках тристоронньої ініціативи».

Голова СУР зазначив, що захід сприяє наближенню сусідніх держав до ЄС, формуючи правильний та реалістичний перелік очікувань. На завершення він виголосив потужне послання, підкресливши подвійне підтвердження, яке несе в собі захід: **«І не в останню чергу, ці заходи підтверджують якість румунської системи щодо прав осіб, які належать до національних меншин, і рішуче підтверджують роль української громади Румунії в суспільному житті нашої країни. Водночас вони підтверджують нашу знакову роль не лише у сприянні роз-**

витку Румунії та консолідації її європейської приналежності, але й у залученні до європейського проекту України та Республіки Молдови. [...] Бажаю вам побудувати тут, у Констанці, міцну дружбу та партнерство! Європейські!»

У виступах офіційних осіб було одноставно відзначено роль СУР у сприянні діалогу між органами місцевого самоврядування Румунії та України й переведенні відносин співпраці у конкретні проекти. У цьому контексті заступник державного секретаря Міністерства внутрішніх справ Петру Бледя наголосив: **«Але безпечний і стійкий регіон не будується виключно через співпрацю між інституціями. Він також залежить від ефективних, прозорих і близьких до громадян місцевих адміністрацій. Важливу**

роль відіграє і повага до культурної та мовної ідентичності громад. Українська громада в Румунії є природною сполучною ланкою між двома країнами; через людей, проекти та діалог вона сприяє зближенню Румунії та України і зміцненню відносин між нашими суспільствами».

Наголошувалося також на важливості угод про співробітництво, укладених між місцевими органами влади, які створюють основу для розроблення та реалізації спільних проектів і залучення європейського фінансування. Генеральний директор Департаменту відносин зі східними сусідами МЗС Дан Янку відзначив цю динаміку: **«А співпраця між місцевими органами влади, між громадами наразі є однією з найдинамічніших у рамках співробітництва Румунії з Республікою Молдови, а також з Україною. І я радий бачити, що сьогодні підписуються нові угоди про**

побратимство між місцевими громадами Румунії та України». Водночас високу оцінку отримала експертна підтримка, яку фахівці СУР надають органам місцевого самоврядування у процесі визначення, підготовки та розроблення сталих проектів.

Ще одним аспектом, на якому наголосили учасники, став внесок СУР у збереження культурної ідентичності, підтримку освіти рідною мовою та проектів, присвячених молоді. Було підкреслено роль української громади Румунії у просуванні цінностей та інтересів України на міжнародному рівні. Було також згадано про постійну участь СУР у підтримці українських біженців, починаючи з перших днів війни.

З дипломатичної та інституційної перспективи під

час зустрічі було наголошено на внеску співпраці між органами місцевого самоврядування у зміцненні відносин між Румунією, Україною та Республікою Молдовою. Наближення місцевих громад до цінностей, механізмів і можливостей Європейського Союзу є важливою складовою підтримки європейського курсу України та Республіки Молдови.

Президент Світового Конгресу Українців Павло Грод підкріпив саме цей вимір передачі передового досвіду, заявивши: **«Досвід Румунії як країни-члена Європейського Союзу є дуже цінним для України на її шляху до ЄС. Тому такі зустрічі не лише допомагають громадам, а й розширюють співпрацю між нашими країнами»**.

Учасники наголосили, що діяльність СУР виходить за межі культурного представництва завдяки ролі організації у сприянні інституційному діалогу та співпраці між громадами Румунії та України й Республіки Молдови. Високо оцінюючи здатність голови СУР гуртувати людей, заступник голови Закарпатської обласної ради Василь Дем'янчук передав чітке послання: **«Те, як пан Микола-Мирослав Петрецький представляє українців, знайте, що це приклад для нас. Я хотів би закликати всіх українців Румунії об'єднатися навколо такого лідера»**. Завдяки цим крокам СУР сприяє зміцненню відносин між громадами та створенню конкретних передумов для спільних проектів у сферах, важливих для місцевого й регіонального розвитку.

Одним із центральних моментів зустрічі стала урочиста сесія підписання нових угод про партнерство між органами місцевого самоврядування Румунії та України. Ця ініціатива сприяє розвитку прямих відносин між громадами та створює належну основу для спільних проектів у сферах, що мають значення для регіонального та місцевого розвитку. Сприяючи налагодженню таких партнерських відносин, СУР відіграє активну роль у підтримці транскордонного співробітництва та діалогу між румунськими та українськими громадами. Підписані угоди становлять міцну основу для визначення та розробки спільних проектів, зокрема з огляду на залучення європей-

Фабіан ПОПОВИЧ
Радник Союзу українців Румунії

(Продовження на 9 стор.)

КОНСТАНЦА, ЕПІЦЕНТР ТРАНСКОРДОННОГО РОЗВИТКУ РУМУНІЯ – УКРАЇНА – РЕСПУБЛІКА МОЛДОВА

(Продовження із 8 стор.)

ських фондів, обмін досвідом та передовою практикою у сфері державного управління, а також місцевий соціально-економічний розвиток. Водночас пряма співпраця між місцевими адміністраціями може сприяти зміцненню інституційної спроможності та наближенню українських громад до європейських практик і стандартів завдяки передачі експертних знань та досвіду з боку румунських органів влади.

У рамках цієї сесії було підписано 12 нових угод про співпрацю між адміністративно-територіальними одиницями Чернівецької та Закарпатської областей (Україна) та адміністративно-територіальними одиницями Сату-Марського, Тіміського, Сучавського та Марамороського повітів (Румунія), а саме: Мерія Новодністровська (Чернівецька область) та Мерія Мікули (Сату-Марський повіт); Мерія Вікна (Чернівецька область) та Мерія Тарна-Маре (Сату-Марський повіт); Мерія Кам'яної (Чернівецька область) та Мерія Терешешт (Сату-Марський повіт); Мерія Неполоківців (Чернівецька область) та Мерія Сантеу (Сату-Марський повіт); Мерія Веренчанки (Чернівецька область) та Мерія Медієшу-Ауріт (Сату-Марський повіт); Мерія Конятина (Чернівецька область) та Мерія Апи (Сату-Марський повіт); Мерія Топорівців (Чернівецька область) та Мерія Машлока (Тіміський повіт); Мерія Остриці (Чернівецька область) та Мерія Ватра-Молдовіцей (Сучавський повіт); Мерія Коня-

тина (Чернівецька область) та Мерія Рускови (Марамороський повіт); Мерія Горінчова (Закарпатська область) та Мерія Бирни (Тіміський повіт); Мерія Королева (Закарпатська область) та Мерія Крічова (Тіміський повіт), а також угода між Мерією Королева (Закарпатська область) та Мерією Тарна-Маре (Сату-Марський повіт).

Підписання цих угод зміцнює та розширює співпрацю між місцевими органами влади Румунії та України й надає залученим громадам можливість розвивати спільні ініціативи на благо громадян. Для Союзу українців Румунії розвиток транскордонного співробітництва є конкретним інструментом, за допомогою якого громади можуть будувати тривалі відносини, обмінюватися досвідом та спільно шукати рішення для місцевого розвитку.

Робота X-ої щорічної робочої та навчальної зустрічі, присвяченої підвищенню ефективності діяльності державного управління та зміцненню транскордонного співробітництва, організованої Союзом українців Румунії у Констанці, продовжилася серією практичних сесій, присвячених основним викликам та можливостям місцевого державного управління:

Перша сесія, присвячена темі «Інституційна співпраця та розвиток громад в європейському контексті», підкреслила важливість зміцнення діалогу між місцевими та центральними органами влади для розвитку партнерських відносин між Румунією, Україною та Республікою Молдовою. Обговорення стосувалися ролі транскордонного співробітництва та інституційного діалогу з метою залучення європейських коштів для розвитку громад та підтримки європейського курсу сусідніх держав. У засіданні взяли участь депутат та секретар Комісії із зовнішньої політики Палати депутатів Паул Котирлец, голова

Підкомітету з питань зв'язків з українцями, які проживають за кордоном, та захисту їхніх прав та інтересів Верховної Ради України Святослав Юраш, префект повіту Марамуреш Рудольф Штаудер, заступник голови Чернівецької обласної ради Михайло Павлюк, заступник голови Одеської обласної ради Вадим

Шкарівський та голова Національного конгресу українців Молдови Дмитро Лекарцев.

Друга сесія під назвою «Доброчесність, етика та прозорість у діяльності органів місцевого самоврядування» була присвячена принципам, на яких ґрунтується сучасне та відповідальне державне управління. Під час обговорень розглядалися питання дотримання етичних норм, запобігання конфліктам інтересів та зміцнення інституційної прозорості. Також учасники обговорили роль цифровізації державних послуг та онлайн-комунікації у підвищенні адміністративної ефективності та підзвітності інституцій. Зі словами виступили голова Підкомітету з питань політичної реформи та конституційного права Комітету з питань правової політики Верховної Ради України Максим Дирдін, заступник голови Закарпатської обласної ради Василь Дем'янчук та мер міста Єдінець у Республіці Молдова Константін Кожокару.

Третя сесія, присвячена темі «Представництво інтересів громад та діалог із громадянами в органах місцевого самоврядування», була присвячена таким питанням, як мовні права, просування української культурної ідентичності та зміцнення соціальної згуртованості. Учасники наголосили на важливості залучення громадян до процесу прийняття рішень на місцевому рівні та впровадження державної політики, що сприятиме запобігання дискурсу, який підбурює до ненависті, та зміцненню діалогу між громадами. У панелі взяли участь мер села Тарна-Маре Сату-Марського повіту Маріана Моніка Собіус, заступник директора Чернівецького регіонального центру підвищення кваліфікації та віцепрезидент Благодійного фонду «Суспільні ресурси та ініціативи» Сергій Гакман, мер села Рускова Марамороського повіту

Іван Турчин, заступник голови Дубесарського району в Республіці Молдові Александру Реул та радник мера міста Ясси Моше Гропер.

Четверта сесія «Місцевий розвиток шляхом залучення європейського фінансування та розвитку транскордонного співробітництва» мала переважно практичний характер і була присвячена можливо-

стям фінансування, доступних у рамках програм на період 2021–2027 років. Запрошені експерти представили основні етапи підготовки та реалізації транскордонних проєктів – від виявлення можливостей фінансування та визначення проєктів до їхньої реалізації. Сесію провели експертка з комунікації та коор-

динації проєктів Сучавського регіонального бюро з транскордонного співробітництва Лариса Думітреску, виконавча директорка компанії TOB «REGIONAL CONSULTING» Дойна Якобан, заступниця начальника Чернівецької обласної державної адміністрації Оксана Сакрієр, генеральна директорка Міністерства розвитку, громадських робіт та адміністрації Камелія Копоран, а також директорка Агентства транскордонного співробітництва «Єврорегіон Нижній Дунай» Людмила Малюта.

Остання сесія під назвою «Місцева політика у сфері використання культурної спадщини та сталого розвитку громад» була присвячена інтеграції культурної спадщини та природних ресурсів у стратегії місцевого розвитку. Обговорення стосувалися захисту та популяризації української культурної спадщини, а також розвитку екологічного туризму як інструменту стимулювання місцевої економіки та сталого використання ресурсів громад. Приклади та практичні рішення представили заступник державного секретаря Міністерства розвитку, громадських робіт та адміністрації Траян Гіля, селищний голова Нижньої Рівні Марамороського повіту Йоан Гербіл, голова Тячівської районної державної адміністрації Павло Басараба, начальниця відділу культури і мистецтв Івано-Франківської обласної державної адміністрації Мирослава Корнелюк та мер села Яблоана Глоденського району Республіки Молдови, Ауреліу Бодян.

Завдяки тематиці та різноманітності учасників зустрічі, організована СУР у повіті Констанці, створює конкретні умови для обміну досвідом та пошуку рішень, які можна застосувати на місцевому рівні. Діалог між представниками органів державної влади, експертами та парламентарями з Румунії, України та Республіки Молдови сприяє зміцненню адміністративного потенціалу, підвищенню прозорості та інституційної ефективності, а також розробці спільних проєктів, зокрема шляхом використання можливостей європейського фінансування.

Поза межами кордонів, адміністративних відмінностей та складних викликів сучасного геополітичного контексту, X-а щорічна зустріч продемонструвала беззаперечну реальність: справжня європейська інтеграція та регіональна стійкість будуються знизу вгору, через діалог і безпосередню дію громад. Перетворивши цей захід на прагматичну платформу, яка згенерувала десятки угод, здатних залучити європейські кошти, Союз українців Румунії вкотре довів, що значно виходить за межі виключно культурного представництва. Сьогодні СУР діє як справжній стратегічний стовп: інституційна сполучна ланка, яка не лише захищає ідентичність, але й проєктує розвиток, стабільність і спільне європейське майбутнє у всьому трикутнику Румунія – Україна – Республіка Молдова.

(Продовження на 12 стор.)

Голова Союзу українців Румунії, депутат Микола-Мирослав Петрецький, дає розгорнуте інтерв'ю виданню Inforost. media

Голова Союзу українців Румунії, депутат Микола-Мирослав Петрецький, дав розгорнуте інтерв'ю журналістці Лілії Шутяк, регіональній координаторці ініціативи Re: Open Ukraine, яке було опубліковано на сайті Inforost. media 21 липня 2026 року.

Розмова була присвячена темам румунської моделі захисту прав національних спільнот, спробам Росії використати етнічну проблематику для дестабілізації відносин між Києвом і Бухарестом, досвід прикордонної Буковини як приклад мирного співіснування спільнот, а також роль, яку українська громада в Румунії та румунська громада в Україні можуть відіграти у майбутньому стратегічному партнерстві між цими двома державами.

— Україна перебуває на шляху до членства в ЄС, і тема національних спільнот дедалі частіше стає частиною цього процесу. На Вашу думку, як досвід української громади в Румунії може бути корисним для України у формуванні сучасної політики щодо нацспільнот?

— У Румунії та загалом у ЄС дуже часто й цілком обґрунтовано згадують про існування румунської моделі передової практики у сфері захисту та просування прав осіб, які належать до національних меншин. Румунська система в цій сфері представлена як взірць передової практики на європейському та міжнародному рівнях.

Українська громада в Румунії, представлена СУР, добре знає цей підхід і високо його цінує. Уже понад 36 років ми працюємо над його вдосконаленням, і за цей час нам вдалося адаптувати його до сучасних умов. Ми є бенефіціарами цієї практики й, звичайно, тактовно передаємо свій досвід українській стороні, щоб вона могла перейняти й застосувати те, що вважатиме корисним.

Сильні сторони цієї системи полягають у конституційному гарантуванні права на освіту рідною мовою. Сюди також належить представництво в органах влади на всіх рівнях: у центральній, повітовій та місцевій адміністраціях, а також доступ до керівних посад у структурах централізованої державної влади. Йдеться про представників в уряді та різних державних інституціях. Важливою є й фінансова підтримка, адже без неї дуже важко забезпечувати розвиток і реалізацію прав громади. І, безумовно, ключовим елементом є системний діалог між інституціями центральної влади, місцевими адміністраціями та національними спільнотами.

СУР у співпраці з державними установами Румунії нині працює над підготовкою узагальнених документів про румунську систему забезпечення прав національних меншин, які будуть передані українській стороні. Це наше бачення цієї системи як її безпосередніх бенефіціарів.

Наш Союз і я, як його голова, депутат і голова групи дружби з Україною в Парламенті Румунії, постійно беремо участь у численних зустрічах із представниками України — на центральному, регіональному та місцевому рівнях. Ми використовуємо всі можливості, щоб добросовісно передавати українським органам влади наш досвід у цій сфері. І таких можливостей останніми місяцями стає дедалі більше. Ми бачимо, що з боку України зростає зацікавленість у застосуванні моделей передової практики у сфері захисту прав національних меншин.

— Часто питання національних спільнот розглядають переважно через призму проблем і конфліктів. Чи бачите ви приклади того, як національні громади можуть ставати містками довіри між державами та сприяти добросусідству в Центральній Європі?

— Саме приклад Румунії та України є сьогодні дуже актуальним у цьому контексті. Українська гро-

мада в Румунії відіграє особливо активну роль у зміцненні двосторонніх відносин між нашими державами. Ми просуваємо румунську модель передового досвіду не лише на європейському, а й на міжнародному рівнях.

У 2024 році в парламенті Румунії ми провели Саміт світового українства саме для того, щоб представити цю практику і поширити її серед держав, які зацікавлені в її застосуванні. Ми передаємо Україні численні й безперечні переваги цієї системи. Експортуємо не проблеми, а взірць передового досвіду та реальну готовність української громади, СУР та Румунії як держави до побудови позитивних і міцних двосторонніх відносин у довгостроковій перспективі.

У Румунії ми представляємо українські цінності, якими пишаємося. І вони захищаються та цінуються румунським суспільством і державою. Варто зазначити, що в багатьох випадках українську громаду та СУР ставлять за приклад.

Більше того, СУР є потужним промоутером зближення України з ЄС та впровадження європейських стандартів. До того ж він забезпечує в Румунії сильний колективний голос на підтримку збереження й зміцнення європейського та євроатлантичного курсу країни. Українська автохтонна гро-

мада Румунії відігравала значну роль у всіх ключових процесах розвитку держави.

Водночас румунська громада в Україні є історично автохтонною європейською громадою. Вона має європейське ДНК і сама по собі є мостом України до Європи, який особливо важливо використовувати в нинішній непростий час. На мою думку, саме так і потрібно сприймати національні спільноти — як партнерів, які можуть допомагати нашим державам будувати довіру, зміцнювати добросусідство та розвивати європейське майбутнє.

— Росія системно використовує етнічне питання як інструмент впливу та дестабілізації. Чи помічаєте ви спроби маніпуляцій або поширення

дезінформації навколо української громади в Румунії чи румунської громади в Україні?

— Таких спроб чимало як у Румунії, так і в Україні. Москва намагається використовувати давні чутливі теми з порядку денного двосторонніх відносин, щоб налаштувати сторони одна проти одної. Ви знаєте, що питання національних спільнот завжди є дуже делікатним і може спричиняти напруження та конфлікти.

У цій сфері ми маємо великий досвід. Українська меншина відчуває це насамперед на собі. СУР представляє одну з найактивніших українських громад у світі. Ми добре інтегровані в румунське суспільство, маємо належне представництво, тому можемо чітко бачити спроби роз'єднати нашу громаду.

Особливо після початку повномасштабного вторгнення активізувалися так звані організації, які нібито представляли українську спільноту.

Насправді ж до війни вони займали антиукраїнську позицію, а після початку російської агресії раптом почали заявляти, що представляють інтереси українців.

Наведу конкретний приклад. Законодавство Румунії дозволяє відкривати класи з навчанням української мови навіть у тих населених пунктах, де проживає небагато етнічних українців. Якщо в одній школі є двоє троє українських дітей, ще кілька — в іншій, закон дає можливість об'єднати їх у групи, щоб вони могли вивчати українську мову. Представницька організація, у нашому випадку СУР, може звернутися до Міністерства освіти з проханням відкрити такі класи на підставі звернення батьків. Коли ми ініціювали цей процес, саме

такі псевдоорганізації почали вимагати від уряду Румунії не відкривати українські класи.

Можу навести ще один приклад. Українська громада має представників у місцевих органах влади, повітових адміністраціях, центральних органах державної влади, уряді, міністерствах, шкільних інспекторатах. Але для того, щоб це представництво зберіглося, громада повинна залишатися єдиною. Саме тому протягом багатьох років, а особливо після

Лілія ШУТЯК,

регіональна координаторка ініціативи

Re: Open Ukraine

(Продовження на 11 стор.)

Голова Союзу українців Румунії, депутат Микола-Мирослав Петрецький, дає розгорнуте інтерв'ю виданню Infopost. media

(Продовження із 10 стор.)

початку повномасштабного вторгнення Росії, активізувалися спроби розколоти українську громаду, щоб послабити її можливості представляти власні інтереси. Особливо це помітно в містах і селах, де українці проживають компактно. Саме там активізуються спроби поширювати екстремістські нарративи. І дуже показово, що їх нерідко просувають саме ті організації, про які я вже згадував.

Наприклад, під час президентських виборів у Румунії одна з таких організацій від імені української національної меншини намагалася підтримати кандидата з екстремістськими поглядами. Такі випадки ще раз демонструють, наскільки потрібно вміти розпізнавати маніпуляції та не дозволяти використовувати національні громади як інструмент чужої політики.

У Румунії питання національних меншин є дуже чутливим, і держава це добре усвідомлює. Разом із тим ми маємо три ключові інструменти забезпечення стійкості.

Перший інструмент – це реальна, послідовна та системна державна політика щодо захисту й просування прав національних меншин. Очевидно, що Румунія, як країна, глибоко інтегрована в систему європейських принципів і цінностей, має сильніші позиції у цій сфері. Крім того, ми бачимо, що Україна поступово вдосконалює свої механізми захисту прав національних спільнот.

Другий інструмент – це розвиток медіаграмотності та здатності суспільства розпізнавати російську пропаганду, перевіряти джерела інформації, протидіяти дезінформації та гібридним загрозам. Саме тому минулого року я подав до парламенту законопроект, який був ухвалений обома палатами, підписаний Президентом Румунії й набув чинності. Він передбачає проведення інформаційних кампаній із протидії дезінформації, зокрема й у населених пунктах, де проживають українці та інші національні меншини.

Це означає, що Румунія організовуватиме інформаційні кампанії на телебаченні, радіо та інших платформах, щоб громадяни розуміли, як працює дезінформація. Прикметно, що в місцях компактного проживання національних громад такі кампанії проводитимуться також рідною мовою відповідної спільноти.

Третій інструмент – це постійний відкритий діалог між нашими державами та взаємний обмін передовим досвідом і позитивними практиками. Якщо існуватиме чесний, добросовісний і системний діалог, він стане найкращим захистом від наративів Москви. Ми вже бачимо конкретні кроки в цьому напрямку, і, на мою думку, це один із найефективніших способів протидії російській дезінформації.

– Після початку великої війни мільйони українців опинилися в країнах ЄС, зокрема й у Румунії. Як це вплинуло на українську громаду країни та на сприйняття України румунським суспільством?

– Підтримка українських біженців з боку населення Румунії від перших днів повномасштабного вторгнення стала справжньою історією солідарності. Картини тих днів неможливо забути. Ми бачили, як люди по всій Румунії, незалежно від національності чи регіону проживання, підтримували Україну. Румуни продемонстрували – і продовжують демонструвати – колективну емпатію до українських біженців, яка робить їм велику честь.

Ця історія триває й досі. Водночас, як і в інших країнах, у Румунії поступово зростає втома від війни, що може мати свої наслідки, зокрема ризик

погіршення ставлення до біженців. Ми знаємо, що існують численні нарративи, що їх просувають екстремістські політичні сили. Однак рівень втоми від війни в Румунії все ж нижчий, ніж у багатьох інших європейських країнах.

Історична українська громада в Румунії була і залишається сполучною ланкою між українськими біженцями, румунським суспільством та органами влади. Саме етнічні українці та СУР від початку великої війни підтримували й продовжують підтримувати цей діалог.

У перший рік війни близько двох тисяч наших представників щодня працювали на пунктах пере-

тину кордону, допомагаючи людям, які прибували з України. СУР переорієнтував свою діяльність так, щоб підтримувати не лише історичну українську громаду, а й вимушених переселенців.

Сьогодні це добре видно в тих містах і повітах, де до повномасштабного вторгнення українська громада була нечисленною. Ми відкрили нові осередки, зокрема в Констанці, Бухаресті та інших містах, щоб бути ближчими до переселенців і надавати їм необхідну підтримку.

Переселенці вже стали частиною нашої великої української родини – принаймні ті, хто вирішив залишитися в Румунії. Для нас важливо, щоб вони брали участь у діяльності громади, долучалися до наших заходів і не втрачали своєї національної ідентичності.

– Чернівецька область та румунські прикордонні регіони мають багатовіковий досвід співжиття різних етнічних спільнот. Які уроки цього прикордонного досвіду могли б стати прикладом для всієї Центральної Європи?

– Буковина – це справді Європа в мініатюрі. У Румунії ми маємо кілька таких повітів, які називаємо саме так – «Європа в мініатюрі». Головний урок цього досвіду – мирне міжетнічне співіснування.

Попри всі історичні потрясіння, численні зміни державних кордонів, дуже важливо, що ці регіони зберегли традиції міжетнічного, міжконфесійного та міжкультурного співжиття. Ми в Румунії цим пишаємося.

У нас є повіти, де проживають представники 17 національних меншин, поруч із румунською більшістю. І це є показовим прикладом, який ми намагаємося популяризувати. Для нас життєво необхідно зберігати взаємну повагу та гармонійне співіснування, постійно підтримувати і розвивати співпрацю між громадами.

Якщо регіони, у яких проживають представники різних національних спільнот, збережуть цю традицію, створять ефективні механізми діалогу й толерантності, тоді їхній прикордонний досвід справді може стати прикладом для всієї Центральної та Східної Європи.

Ми вже бачимо це на практиці. Між СУР та Чернівецькою областю існує багаторічна співпраця, яка особливо активно розвивається в останні роки. Це помітно в освітній, економічній та міждержавній сферах.

За сприяння СУР були започатковані економічні форуми, які проходили як у Чернівцях, так і в Румунії. Активно розвиваються зв'язки між бізнесом Чернівецької області та румунськими регіонами. Сьогодні, за підтримки Союзу, чернівецький бізнес співпрацює вже з вісьмома регіонами Румунії.

Не менш важливою є взаємодія на рівні місцевого самоврядування та органів влади. Ми використовуємо кожну можливість для зміцнення співпраці між нашими громадами. Наприкінці минулого року в парламенті Румунії було підписано близько дванадцяти угод про співробітництво між громадами Чернівецької області та різними регіонами Румунії. Цього літа планується підписання ще семи таких угод. І це лише за останні шість-сім місяців. Можна лише уявити, скільки вдалося зробити за всі роки нашої співпраці.

Не менш важливим напрямом є взаємодія між нашими громадами – етнічними українцями Румунії та етнічними румунами України. Така співпраця розвивається в багатьох сферах.

Я переконаний, що все це не лише зміцнює відносини між нашими регіонами, а й слугує добрим прикладом для всієї Європи та міжнародної спільноти загалом.

– Яким ви бачите українсько-румунське партнерство після перемоги України та її вступу до ЄС? Яку роль у цьому партнерстві можуть відігравати українська громада Румунії та румунська громада України?

– Передусім це партнерство сприятиме подальшій європейській інтеграції України. Адже процес європейської інтеграції не завершується зі вступом до ЄС. Це складний процес, який потребує часу та постійних зусиль. Таке партнерство допоможе підтримувати й розвивати інтерес Європи та західних партнерів до нашого регіону. Воно зміцнюватиме безпеку на регіональному рівні та стане одним із чинників подальшого розширення Європейського Союзу.

Позитивний досвід інтеграції України та Республіки Молдова стимулюватиме інші країни до зближення з ЄС, а Румунія та Україна стануть активними захисниками їхнього стратегічного європейського вибору.

Українсько-румунське стратегічне партнерство має принести позитивні результати й у сфері захисту прав національних спільнот. Воно сприятиме постійному обміну передовим досвідом, формуванню ефективнішої державної політики щодо національних громад, зміцненню взаємної поваги та довіри.

І, звичайно, українська громада в Румунії та румунська громада в Україні – це ті мости, якими щодня проходить це стратегічне партнерство. Лише міцні мости можуть забезпечити його довговічність. Політики змінюються, змінюються й політичні обставини. Натомість наші громади століттями зближували Україну та Румунію. І, на мою думку, саме цей потенціал ми повинні використовувати якомога повніше.

Фото надані спікером

* Матеріал підготовлено за підтримки Європейського Союзу та Міжнародного фонду «Відродження» в рамках спільної ініціативи «Вступаємо в ЄС разом». Матеріал представляє позицію авторів і не обов'язково відображає позицію Європейського Союзу чи Міжнародного фонду «Відродження».

Делегація СУР відвідала Ямницю

Напередодні Дня Незалежності України голова Союзу українців Румунії, депутат Микола-Мирослав Петрецький разом із першими заступниками голови Василем Пасенчуком та Іваном Рекалом, головою Марамороської філії Мирославом Петрецьким та радником СУР Фабіаном Поповичем, 21 серпня, відвідали селище Ямниця Івано-Франківської області.

Візит відбувся на запрошення голови селищної ради Романа Крутого, з яким Союз українців Румунії протягом багатьох років підтримує міцне партнерство та плідну співпрацю. Ямниця є одним із прикладів успішного розвитку місцевого самоврядування в Україні, демонструючи високий рівень адміністративної спроможності, ефективного управління та реалізації інвестиційних проєктів.

Важливою частиною візиту став момент вшанування пам'яті борців за свободу України. Біля відповідного пам'ятника учасники делегації запалили свічку та мовили молитву, віддаючи данину шани всім героям, які віддали життя за суверенітет, незалежність, територіальну цілісність, ідентичність і свободу України в умовах російської агресії. Їхня жертвність є невід'ємною частиною боротьби українського народу за вільне та мирне європейське майбутнє.

Під час зустрічі з представниками місцевої влади, освітніх установ та громади голова СУР наголосив, що підтримка України з боку Румунії та румунського народу є природним проявом щирої дружби, солідарності та спільних європейських і демократичних цінностей.

Микола-Мирослав Петрецький запевнив представників Ямницької громади у незмінній підтримці з боку Румунії та Союзу українців Румунії, наголосивши, що Україна має в Румунії надійного та послідовного партнера. Він також підкреслив, що український народ сьогодні захищає не лише свою державу, мову та територіальну цілісність, а й фундаментальні цінності європейського демократичного простору.

Окрему увагу під час візиту було приділено поглибленню транскордонного співробітництва. Микола-Мирослав Петрецький провів змістовні переговори з головою Ямницької громади Романом Крутим щодо розвитку партнерських відносин із місцевими органами влади Румунії.

Сторони проаналізували стан реалізації вже укладених угод про співпрацю, підписанню яких активно сприяв Союз українців Румунії, а також обговорили перспективи розширення партнерств на нові громади та регіони.

Ямницька громада демонструє переконливий приклад ефективного використання можливостей транскордонного співробітництва. За останні два роки місцева адміністрація подала щонайменше сім масштабних транскордонних проєктів у пар-

тнерстві з адміністраціями Румунії. Проєкти охоплюють стратегічно важливі сфери, зокрема охорону здоров'я, освіту, культуру та розвиток місцевого транспорту.

Микола-Мирослав Петрецький наголосив, що Союз українців Румунії й надалі готовий сприяти розвитку таких партнерств, обміну досвідом та реалізації спільних проєктів, які створюють конкретну користь для громад по обидва боки кордону.

Голова СУР висловив подяку голові Ямницької громади Роману Крутому за теплий прийом, відкритість до співпраці та послідовне зміцнення партнерських відносин із румунськими громадами. Він також відзначив вагомі результати роботи місцевої адміністрації, які свідчать про те, що ефективне самоврядування, стратегічне бачення та відповідальне управління дають змогу забезпечувати розвиток громади навіть у надзвичайно складних умовах.

Джерело: www.uur.ro

(Продовження із 9 стор.)

ВІДГУКИ УЧАСНИКІВ ЗУСТРІЧІ У КОНСТАНЦІ

Відгуки після заходу, що відбувся в повіті Констанца, не забарилися, вони підтверджують реальний вплив та практичну користь цієї платформи для діалогу, організованої Союзом українців Румунії.

Промовиста оцінка надійшла від **Святослава Юраша**, народного депутата Верховної Ради України. У своєму відгуку, надісланому керівництву СУР, він підкреслив стратегічну важливість зустрічі: «Дозвольте й мені скористатися цією нагодою та висловити щире подяку, пану голові Миколі-Мирославу Петрецькому, та кожному, хто доклав своїх зусиль до організації цього виняткового заходу. Переконалий, що ця зустріч дала змогу не лише започаткувати нові контакти та співпраці, а й сформуванню чимало думок щодо наступних практичних кроків для розвитку взаємин між Україною, Румунією та Республікою Молдовою. Саме такі зустрічі та особисті контакти можуть стати ключами до нових партнерств і спільних ініціатив».

Український високопосадовець висловив честь брати участь у роботі та підтвердив цілковиту відкритість до підтримки майбутніх спільних проєктів: «Якщо з нашого боку можемо бути корисними у реалізації майбутніх ініціатив, будь ласка, не зовікайте звертатися. Буду мати за честь долучитися до наступних подій, чи то в Румунії, чи то вже в Києві. Ще раз щиро дякую за запрошення, гостинність та всю працю, вкладену в організацію цієї зустрічі», – підсумував Святослав Юраш.

У такому ж дусі надійшов ще один відгук від **Вадима Шкарівського**, заступника голови Одеської обласної ради. В офіційному листі на ім'я голови СУР, депутата Миколи-Мирослава Петрецького, український посадовець висловив подяку за теплий прийом та високий рівень організації заходу.

Відзначаючи актуальність першої робочої сесії, присвяченої інституційній співпраці та розвитку громад в європейському контексті, він підкреслив цін-

ність проведеного діалогу: «Мав можливість представити досвід Одеської області, поділитися практичними напрацюваннями у сфері транскордонного та міжрегіонального співробітництва, а також обговорити перспективи подальшої взаємодії між Україною, Румунією та Республікою Молдовою. Переконалий, що саме такі зустрічі сприяють розвитку ефективного інституційного діалогу, встановленню нових партнерських зв'язків та створенню сприятливих умов для реалізації спільних проєктів, спрямованих на розвиток наших громад і регіонів».

Наприкінці свого звернення Вадим Шкарівський вкотре висловив вдячність за зусилля Союзу: «Високо ціную послідовну діяльність Союзу українців Румунії, спрямовану на зміцнення українсько-румунських відносин, підтримку України та розвиток транскордонного співробітництва. Щиро сподіваюся на продовження нашої плідної співпраці, нові зустрічі та спільні ініціативи».

Ще один цінний відгук надійшов від **Михайла Павлюка**, заступника голови Чернівецької обласної ради. В офіційному листі на ім'я голови СУР він висловив вдячність установи, яку представляє, за зусилля Союзу з підтримки українців «у найскладніший для нашої держави час» та привітав з бездоганною організацією Х ювілейної зустрічі.

Говорячи про безпосередній вплив дискусій, Михайло Павлюк підкреслив змістовність порушених тем: «У межах моєї участі в тематичній панелі було широко розкрито важливість інституційної

співпраці між органами місцевого самоврядування, органами влади для розвитку двостороннього та тристороннього партнерства між Румунією, Україною та Республікою Молдовою шляхом поглиблення транскордонної співпраці, реалізації спільних проєктів регіонального розвитку, а також зміцнення адміністративної спроможності в контексті європейської інтеграції та сталого розвитку».

Водночас посадовець відзначив конкретну та безпосередню цінність роботи в Констанці: «Також практичним результатом стало підписання нових угод про співпрацю між органами місцевого самоврядування Румунії та України. Сподіваємось на ефективну та успішну співпрацю в майбутньому».

На завершення заступник голови Чернівецької обласної ради висловив тверде переконання, що «спільна боротьба за демократичні цінності та

незалежність нашої держави завершиться перемогою над диктаторським режимом і відновленням миру в Європі та світі».

Ці відгуки вкотре підтверджують ключову роль Союзу українців Румунії як опори стабільності та надійного містка, здатного об'єднати важливих осіб, які приймають рішення, задля підтримки місцевих громад, зміцнення двосторонніх відносин та беззапечної підтримки демократичного і європейського курсу України.

ЗАЯВА СУР

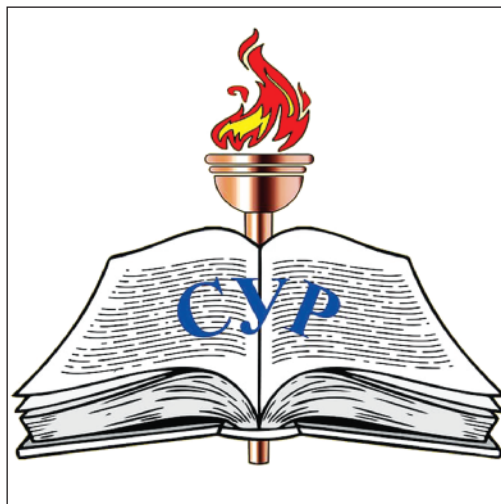
Ми неодноразово публічно високо оцінювали румунську систему дотримання, захисту та забезпечення прав осіб, які належать до національних меншин. Українська громада Румунії є безпосереднім бенефіціаром цієї системи, яку на європейському рівні цілком можна вважати взірцем передового досвіду в цій сфері.

Ця система функціонує на основі принципу взаємодоповнення ролей у підтримці національних меншин. Центральні органи влади, місцеві адміністрації, урядові структури й установи, представницькі організації національних меншин, депутати, які представляють громади в Парламенті Румунії тощо – усі вони мають чітко визначені ролі у рамках цієї системи. І результати відповідають докладеним зусиллям: національні меншини високо оцінюють цю модель і завдяки їй постійно розвиваються, а їхні інтереси в Румунії надійно захищені.

Водночас румунська система дотримання, захисту та забезпечення прав осіб, які належать до національних меншин, має численні (і достатні) важелі, інструменти, ресурси та засоби для збереження й розвитку національної ідентичності меншин та забезпечення їхніх специфічних прав. Нашою головною метою як Союзу українців Румунії (СУР) – єдиної представницької організації української громади нашої країни – є збереження цієї системи та передбачених нею гарантій, а також якнайповніше використання можливостей, які вона створює для сталого розвитку місцевих українських громад і збереження їхньої самобутності.

У цій системі немає місця для фальшивих пророків. Немає місця й для містичних та популістських «адвокатів». У посткомуністичні роки українська громада Румунії неодноразово стикалася зі спробами окремих осіб як із середини громади, так і ззовні, для яких стало справою життя розхитувати її єдність, робити її вразливою до криз, вигадувати екзистенційні проблеми та «рятувати» від неіснуючих «апокаліпсисів».

Штатні «пожежники» української громади й сьогодні «рятують» її від вигаданих екзистенційних криз. Деякі з них послідовно відмовлялися долучатися до ініціатив Союзу українців Румунії щодо розширення механізмів доступу громади до рідної української мови (наприклад, до зусиль щодо відкриття нових навчальних груп), постійно зводили наклепи на заходи та ініціативи СУР щодо фінансування проєктів розвитку місцевих українських громад, саботували чимало з них, підривали авторитет СУР, намагалися створювати організаційні структури з метою зруйнувати єдність і згуртованість української громади, повсякчас вигадували пробле-

ми та кризи, намагалися перебрати на себе функції центральних і місцевих органів влади, до компетенції яких належить забезпечення специфічних прав нашої громади тощо.

Навіть більше, деякі з них самовільно привласнюють собі повноваження, яких не мають, щодо розгляду та вирішення питань, важливих для української громади, ініціюють різноманітні звернення й формати діалогу, неправомірно й безпідставно посиляючись на нібито

наявне, а насправді вигадане право представляти її інтереси. Тим самим вони грубо порушують чинне національне законодавство у цій сфері та завдають шкоди усталеним багаторічним зв'язкам громади з її інституційними партнерами. Вони фактично «підпалюють» громаду та взаємини всередині неї, випалюючи все довкола.

Українська громада виробила з часом стійкий і неодноразово перевірений імунітет до «фальшивих пророків» та «штатних пожежників», вона сформувала міцні антитіла проти брехливих, продиктованих певними інтересами наративів, головною метою яких є руйнування її єдності.

Союз українців Румунії – єдина представницька організація української громади Румунії. Він справді представляє інтереси громади на місцевому, національному і навіть міжнародному рівнях, а результати ефективного представництва красномовні й постійно примножуються – від фінансування з державного бюджету та європейських фондів для реалізації проєктів розвитку місцевих українських громад до системних заходів із захисту їхньої самобутності.

Українська громада не потребує «фальшивих пророків» і «штатних пожежників», які служать дрібним і сумнівним інтересам. Її справжні друзі походять із самої громади й мають за плечима багаторічний досвід реалізації проєктів, що приносять їй конкретну користь, вони знають можливості, які надає нашій громаді національна система захисту прав меншин, і вміють ними ефективно скористатися. Звідси і походять реальні здобутки нашої громади, саме тут знаходяться відповіді на важливі для неї питання та рішення проблем, що викликають занепокоєння. Звідси приходять і друзі...

РАДА СУР

Участь у Міжнародному фестивалі «День України в Республіці Молдови»

Голова Союзу українців Румунії, депутат Микола-Мирослав Петрецький, на запрошення голови Національного конгресу українців Молдови Дмитра Лекарцева взяв участь у Міжнародному фестивалі «День України в Молдові», що відбувся в селі Яблоана. Масштабний культурний захід об'єднав представників українських громад Республіки Молдови, Румунії та України задля спільного вшанування української культури, традицій, творчості та національних цінностей.

У своєму виступі голова СУР сказав, що цьогорічний фестиваль символічно об'єднав три важливі нагоди під спільним гаслом «Культура єднає».

Насамперед він зазначив, що фестиваль є святом української культури, ідентичності, духовності, мови, віри та народного костюма. Саме українська культура об'єднує громади в різних країнах світу навколо спільних коренів і цінностей, а

такі заходи створюють простір для діалогу, взаєморозуміння та зміцнення гармонійних відносин між національними меншинами й більшістю населення держав, у яких вони проживають.

Окремо Микола-Мирослав Петрецький зазначив, що фестиваль є також виявом європейського принципу «єдності в різноманітті» – однієї з фундаментальних цінностей Європейського Союзу. Він підкреслив, що українська громада Румунії повною мірою користується перевагами європейського простору та послідовно підтримує європейську інтеграцію України й Республіки Молдови. За його словами, вступ до Європейського Союзу є результатом тривалого процесу інституційного й суспільного розвитку, а культура відіграє в ньому особливу роль, адже сприяє взаєморозумінню та зміцненню зв'язків між народами.

Голова СУР також підкреслив, що культура є публічним проявом гармонії, людяності, щедрості та взаємної поваги. Саме тому її необхідно не лише берегти, а й активно передавати наступним поколінням, спільно популяризуючи українську культурну спадщину.

Звертаючись до учасників фестивалю, Микола-Мирослав Петрецький наголосив, що українська культура є невід'ємною складовою європейської культурної спадщини, а сама Європа починається з поваги до культурного різноманіття, демократичних цінностей і взаємної солідарності.

Голова Союзу українців Румунії висловив щирі вдячність організаторам Міжнародного фестивалю «День України в Молдові» – Національному конгресу українців Молдови, зокрема його голові Дмитру Лекарцеву, а також примарії комуни Яблоана й примару Ауреліу Бодяну за запрошення та організацію заходу, який має важливе значення для розвитку міжетнічного діалогу, збереження української культурної спадщини та зміцнення співпраці між українськими громадами регіону.

У фестивалі разом із Миколою-Мирославом Петрецьким взяла участь делегація Союзу українців Румунії, до складу якої увійшли генеральний секретар СУР Ірина-Люба Горват, скарбник СУР Василь Бучута, голова Тіміської філії Марія Сабо-Кондрей, виконувач обов'язків голови Арадської філії Дмитро Стуляник, голова організації СУР у Полянах Сергій Стуляник, місцеві обранці від СУР Маріана Кубаш, Василь Кондрей, Йоан Лонга та Костянтин Маня Біліч, радник СУР Фабіан Попович, а також помічниця менеджера Андрея Мирза.

Джерело: www.uur.ro

СУР ВИДІЛЯЄ 25 000 ЛЕЇВ НА ПРОДОВЖЕННЯ РЕМОНТНИХ РОБІТ У ПЕДАГОГІЧНОМУ ЛІЦЕЇ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Під час засідання Ради Союзу українців Румунії, що відбулося 30 серпня, було затверджено виділення 25 000 леїв із власних коштів СУР на продовження ремонтних робіт та реконструкції актового залу Педагогічного ліцею імені Тараса Шевченка в Сігету-Мармацієй.

Виділене фінансування доповнює заходи, здійснені дотепер для модернізації цього приміщення. Ремонт та модернізацію актового залу було розпочато за рахунок коштів, залучених завдяки зусиллям Союзу українців Румунії, зокрема через внесення поправок до Закону про Державний бюджет Румунії на поточний рік. Нове фінансування, затверджене Радою СУР, сприятиме завершенню робіт, щоб учні та педагогічний колектив могли якнайшвидше користуватися сучасним приміщенням, придатним для проведення освітніх і культурних заходів.

Для Союзу українців Румунії Педагогічний ліцей імені Тараса Шевченка, єдиний заклад загальної середньої освіти в Румунії з повним викладанням українською мовою, був і залишається одним із пріоритетних напрямків діяльності. Підтримка ремонту актового залу є частиною комплексної роботи, яку СУР послідовно здійснює протягом багатьох років задля розвитку закладу та покращення умов навчання.

Серед важливих кроків у цьому напрямі особливе місце посідають парламентські та інституційні заходи, які цього року сприяли з'ясуванню правового статусу будівлі ліцею. Врегулювання цього питання було необхідним для створення належних правових передумов для законного здійснення інвестицій у його інфраструктуру.

Союз українців Румунії також неодноразово втручався у ситуаціях, що вимагали невідкладних рішень. Узимку 2025 року СУР виділив влас-

ні кошти на ремонт пошкодженої системи опалення, сприяючи таким чином забезпеченню безперервності навчального процесу. Згодом було залучено державне фінансування для повної заміни системи опалення.

Паралельно підтримка ліцею здійснювалася і в інших напрямках, безпосередньо пов'язаних із повсякденним освітнім процесом. Йдеться про забезпечення ІТ-обладнанням, надання учням стипендій за успіхи в навчанні, підтримку позакласних заходів та забезпечення необхідної логістики. Ці кроки є конкретним проявом послідовної підтримки навчального закладу, його учнівського та педагогічного колективів.

Водночас перетворення Педагогічного ліцею імені Тараса Шевченка на провідний заклад загальної середньої освіти потребує спільних зусиль і постійної залученості всіх відповідальних установ. У цьому контексті важливо, щоб місцеві органи влади, у підпорядку-

ванні яких перебуває навчальний заклад, активніше виконували свої повноваження та відповідні зобов'язання.

Розвиток шкільної інфраструктури та вирішення поточних проблем ліцею не можуть і не повинні залежати виключно від зусиль Союзу українців Румунії. Ефективне інституційне партнерство передбачає відповідальність, взаємодію та конкретний внесок усіх залучених сторін.

Водночас Союз українців Румунії й надалі підтримуватиме шкільну спільноту Педагогічного ліцею імені Тараса Шевченка. СУР продовжить прагматичну роботу, що ґрунтується на виявленні проблем, пошуку джерел фінансування та послідовній підтримці необхідних заходів до їх практичного втілення, з конкретним результатом для учнів, педагогів та майбутнього української громади в Румунії.

Джерело: www.uur.ro

Голова Союзу українців Румунії, депутат Микола-Мирослав Петрецький привітав початок робіт із ремонту та модернізації актового залу Педагогічного ліцею імені Тараса Шевченка у Сігету-Мармацієй. Цей проєкт має важливе значення як для навчального закладу, так і для всієї української громади Румунії.

Початку робіт передував тривалий процес вирішення низки проблем, які протягом років ускладнювали розвиток навчального закладу. Одним із ключових питань було врегулювання правового статусу будівлі, в якій функціонує ліцей. Микола-Мирослав Петрецький неодноразово звертався з парламентськими запитами до компетентних органів щодо цієї проблеми, яка була частково вирішена у 2025 році та остаточно врегульована у 2026 році.

Окремим викликом стала ситуація в січні 2025 року, коли через несправність котельні ліцей залишився без опалення в розпал зими. Для оперативного вирішення проблеми Союз українців Румунії виділив необхідні кошти на ремонт котла, що дозволило забезпечити продовження навчального процесу в належних умовах. Згодом завдяки поправці Миколи-Мирослава Петрецького до Закону про державний бюджет були залучені кошти для заміни обох котлів навчального закладу.

Підтримка Педагогічного ліцею імені Тараса Шевченка з боку СУР та його голови має системний характер. Протягом останніх років Союз українців Румунії надавав закладу фінансову підтримку для

забезпечення освітньої діяльності та його належного функціонування. Зокрема, йдеться про ІТ-обладнання, стипендії для учнів, підтримку освітніх і позашкільних заходів та інші форми сприяння навчальному процесу.

Микола-Мирослав Петрецький також послідовно порушував питання інфраструктурних потреб ліцею на урядовому рівні. У 2023 році, після того як передбачене фінансування реконструкції не надійшло до навчального закладу, він офіційно звернувся до Уряду Румунії з вимогою вжити необхідних заходів для забезпечення ліцею відповідними коштами.

За словами голови СУР, стратегічна мета полягає не лише у вирішенні нагальних проблем, а й у перетворенні Педагогічного ліцею імені Тараса Шевченка на навчальний заклад найвищого рівня. Як єдиний у Румунії заклад середньої освіти з повним викладанням українською мовою, ліцей має особливе значення для збереження та розвитку української мови, культури й ідентичності.

Микола-Мирослав Петрецький наголошує, що статус і значення ліцею мають відповідати сучасним

умовам навчання, належній інфраструктурі, матеріальному забезпеченню учнів і педагогів, а також якості та різноманітності освітніх можливостей. На його переконання, це є необхідною умовою для подальшого розвитку освіти українською мовою в Румунії.

Початок робіт в актовій залі є черговим конкретним результатом співпраці між керівництвом ліцею, Союзом українців Румунії та відповідними державними органами. Голова СУР висловив подяку директорці Лукреції Семенюк за її професійну залученість, наполегливість і постійну співпрацю.

Водночас Микола-Мирослав Петрецький наголосив на необхідності більшої уваги до ліцею з боку місцевої влади, у підпорядкуванні якої перебуває навчальний заклад. На його переконання, відповідальність за розвиток ліцею має бути спільною, а об'єднання зусиль місцевої влади, керівництва закладу, Союзу українців Румунії та парламентського представництва української громади дозволить створити необхідні умови для його подальшого розвитку.

Джерело: www.uur.ro

ОСВІТА РІДНОЮ МОВОЮ, ІДЕНТИЧНІСТЬ ТА ТРАНСКОРДОННЕ СПІВРОБІТНИЦТВО – ТЕМИ, ЯКІ ПОРУШИВ МИКОЛА-МИРОСЛАВ ПЕТРЕЦЬКИЙ В ЕФІРІ TVR

2 вересня голова Союзу українців Румунії, депутат Микола-Мирослав Петрецький взяв участь у програмі «Співжиття», що виходить на Румунському суспільному телебаченні. Цей випуск був присвячений культурному розмаїттю, освіті рідною мовою, співпраці між громадами та проектам, що сприяють зміцненню діалогу між Румунією, Україною та Республікою Молдовою.

У рамках програми Микола-Мирослав Петрецький розповів про діяльність Союзу українців Румунії та про проекти, присвячені освіті, збереженню культурної ідентичності та розвитку громад.

Обговорення було зосереджене на нещодавніх заходах, організованих Союзом українців Румунії, а саме: Х-й Національній нараді педагогів з української мови, щорічній робочій та навчальній зустрічі на тему «Стратегії підвищення ефективності діяльності органів місцевого самоврядування та посилення транскордонного співробітництва між Румунією, Україною та Республікою Молдовою», а також Літньому таборі для українських дітей. Ці заходи, що вже стали традиційними, щороку об'єднують учнів, учителів, фахівців і представників громад Румунії, України та Республіки Молдови.

Під час участі в програмі голова Союзу українців Румунії наголосив на важливості освіти рідною мовою та підтримки, що надається вчителям і учням. Збереження рідної мови означає збереження національної ідентичності та багатой культурної спадщини, а також забезпечення їх передачі майбутнім поколінням. Микола-Мирослав Петрецький звернув увагу на досвід Румунії у сфері освіти для осіб, які належать до національних меншин, який може стати зразком передової практики для партнерів з України та Республіки Молдова.

Водночас він наголосив на важливості транскордонного співробітництва, особливо з огляду на те, що в рамках нещодавно організованих заходів було підписано нові угоди про співпрацю між місцевими органами влади та навчальними закладами Румунії й України. Ці партнерства спрямовані на розроблення спільних проектів та ефективне використання можливостей, які надають європейські фонди.

Ще одним важливим посланням, озвученим в ефірі, стало те, що відносини між Румунією, Україною та Республікою Молдовою будуються не лише на дипломатичному чи центральному рівнях, а й завдяки безпосередній співпраці між громадами, органами місцевого самоврядування, школами, учителями та молоддю.

Участь голови Союзу українців Румунії, депутата Миколи-Мирослава Петрецького у програмі «Співжиття» стала гарною нагодою представити широкій громадськості проекти української спільноти в Румунії та ще раз підкреслити важливість освіти, культури, діалогу й співпраці.

Наприкінці Микола-Мирослав Петрецький щиро подякував Румунському суспільному телебаченню та команді програми «Співжиття» за запрошення і можливість розповісти про діяльність, проекти та актуальні потреби української спільноти в Румунії.

Джерело: www.uur.ro

Дві книжкові прем'єри

Роботи Х-ї Національної наради педагогів з української мови завершилися заходом, присвяченим культурі та освіті: презентацією двох видань, що мають важливе значення для української спільноти в Румунії. Йдеться про роман «Пам'ять бабки» Лумініци Колопельник та навчальний посібник «Чарівні літери: грай та вчися українською! Робочий зошит для підготовчого класу», авторкою якого є професорка Валентина-Лариса Петрецька.

Авторка роману «Пам'ять бабки», професорка, докторка наук Лумініца Колопельник, – прозаїчка та есеїстка, докторка філологічних наук і викладачка. У книзі відображено досвід українських біженців, які були змушені покинути свою країну внаслідок повномасштабного вторгнення Російської Федерації в Україну, що розпочалося у 2022 році, а також зворушливі моменти та підтримку, яку їм надали волонтери з міста Сігету-Мармаціей Марамороського повіту.

Роман було представлено під час заходу доцентом, доктором наук Іваном Гербілем, редактором збірки, який підкреслив людський вимір книги: «Є книги, що розповідають історію, а є книги, що залишають слід. «Пам'ять бабки» належить до другої категорії. Закриваючи останню сторінку, читач не має відчуття, що він лише простежив долю деяких персонажів або хроніку складного історичного періоду, а що сам перетнув прикордонний простір – географію крихкості та надії, територію, де людське буття зведено до його найпростіших і, саме тому, найглибших сутностей.

Лумініца Колопельник створює твір, що виходить за межі реалістичної прози та сучасної літератури. Хоча війна в Україні є безпосереднім тлом подій, мета книги полягає не в зображенні самого конфлікту, а в дослідженні того, як люди реагують, коли історія порушує їхнє життя. Війна проявляється насамперед через її вплив на душі людей: через розлуки, страхи,

вигнання, через постійні спроби врятувати те, що можна врятувати зі світу, який розпадається».

На його думку, «„Пам'ять бабки“ – це не лише книга про війну та вигнання, а й про силу людських зв'язків, що допомагають з гідністю пройти крізь бурхливі води історії».

Другою роботою, представленою в рамках заходу, був навчальний посібник «Чарівні літери: грай та вчися українською!», авторства професорки Валентини-Лариси Петрецької, шкільної консультантки в рамках Марамороського повітового центру освітніх ресурсів та підтримки. Як авторка численних матеріалів, присвячених освіті українських дітей, а також праці «Використання інтерактивних методів у розумінні тексту в початковій школі» (2025), Валентина-Лариса Петрецька пропонує у цьому робочому зо-

шиті інструмент, призначений для підтримки процесу вивчення української мови в підготовчому класі.

Цей посібник розроблено відповідно до шкільної програми і має на меті надати вчителям та учням матеріал, адаптований до процесу вивчення української мови як рідної.

Говорячи про важливість та практичну значущість цього посібника, доцент, доктор наук Іван Гербіл, редактор роботи, підкреслив, що він «стане дуже хорошим робочим інструментом у процесі навчання, особливо корисним для вчителів, які викладають українську мову. З одного боку, у процесі викладання вчителі відчують брак таких матеріалів, які були б корисними як для них самих, так і доступними для учнів. З іншого боку, ця праця містить численні необхідні виправлення та доповнення, заповнюючи прогалини в освітній пропозиції щодо вивчення української мови».

Обидві книги були повністю профінансовані Союзом українців Румунії та безкоштовно роздані учасникам наради у присутності обох авторок. Ці дві книжкові прем'єри відображають постійну увагу СУР до популяризації літератури та освіти українською мовою, збереження новітньої пам'яті громади та розробки навчальних матеріалів, що відповідають потребам освітнього процесу рідною українською мовою.

Джерело: www.uur.ro

«Кольори українського ліжника» об'єднали українські громади Румунії, України та Республіки Молдови

2 серпня голова Союзу українців Румунії, депутат Микола-Мирослав Петрецький взяв участь у заході «Кольори українського ліжника – символ традиції та ідентичності», організованому Марамороською філією Союзу українців Румунії у рідному селі Верхня Рівня. Захід, який уже став доброю традицією, присвячений популяризації та збереженню українського традиційного ліжника – одного з найяскравіших символів української культурної спадщини та національної ідентичності. Цьогоріч він зібрав численних учасників, серед яких були представники України та Республіки Молдови, члени української громади Марамурського повіту, а також керівництво Союзу українців Румунії.

У своєму виступі Микола-Мирослав Петрецький поділився радістю від повернення до рідної громади та наголосив, що, попри спекотну погоду й насичений календар подій у повіті, свято вкотре об'єднало українські громади по обидва береги Тиси, а також представників української спільноти з Республіки Молдови в атмосфері дружби, солідарності та взаємної поваги.

Голова СУР підкреслив силу української громади, яка незалежно від місця проживання зберігає рідну мову, культуру, віру та національну ідентичність. За його словами, Верхня Рівня є прикладом того, як традиції й духовні цінності, успадковані від предків, дбайливо зберігаються та передаються наступним поколінням.

У своєму зверненні депутат також наголосив, що, незважаючи на численні історичні випробування, українська громада сьогодні є згуртованою, ніж будь-коли. Він відзначив, що ця єдність знаходить своє відображення і в міжнародній підтримці України, висловивши вдячність гостям, які прибули з України, а також усім етнічним українцям, котрі своєю щоденною працею сприяють збереженню української ідентичності та підтримують Україну.

Окрему увагу Микола-Мирослав Петрецький приділив розвитку співпраці між українськими громадами Румунії, України та Республіки Молдови. Він зазначив, що така взаємодія є успішним прикладом транскордонного партнерства, заснованого на взаємній довірі, повазі та спільних цінностях, і запевнив у подальшій підтримці Союзом українців Румунії всіх ініціатив, спрямованих на зміцнення цих зв'язків.

На завершення голова Союзу українців Румунії привітав організаторів із високим рівнем підготовки заходу, подякував усім учасникам за активну участь, небайдужість і відданість українським традиціям, наголосивши, що саме такі ініціативи сприяють збереженню культурної спадщини та зміцненню єдності української громади.

СУР як стратегічний партнер у розвитку румунсько-українського транскордонного співробітництва

Союз українців Румунії продовжує зміцнювати свою роль стратегічного партнера та важливого рушія розвитку двосторонніх відносин між Румунією та Україною. Послідовна діяльність організації виходить далеко за межі політичного й інституційного діалогу та втілюється у конкретних транскордонних проєктах, спрямованих на сталий розвиток місцевих громад обох держав.

Показовим результатом цієї роботи стало підписання у листопаді 2025 року, під час заходів з нагоди 35-річчя Союзу українців Румунії, 26 угод про співпра-

цю між адміністративно-територіальними одиницями Румунії та України за сприяння СУР.

Особливо вагомі результати досягнуто в Сату-Марському повіті. Усі партнерські угоди, укладені за підтримки Союзу українців Румунії, отримали практичне продовження завдяки підготовці та поданню проєктів у рамках Програми транскордонного співробітництва INTERREG NEXT «Угорщина – Словаччина – Румунія – Україна» 2021–2027.

За безпосередньої підтримки СУР були розроблені та подані проєкти розвитку між громадами-партнерами Мікула – Ясіня, Соконд – Ямниця, Кульчу – Лисець, Саука – Бедевля та Паулешти – Тисмениця.

Передбачений обсяг фінансування цих проєктів становить від 300 тисяч до 1,5 мільйона євро. Заплановані інвестиції охоплюють сфери, що мають безпосереднє значення для якості життя громадян, зокрема охорону здоров'я, управління надзвичайними ситуаціями та модернізацію освітньої інфраструктури.

Важливо, що всі подані проєкти успішно пройшли етап адміністративної оцінки та продовжують просування до наступних етапів відбору та реалізації.

Голова Союзу українців Румунії, депутат Микола-Мирослав Петрецький привітав керівництво та членів Сату-Марської філії СУР із досягнутими результатами, високо оцінивши їхній професіоналізм, відповідальність і відданість справі. На його думку, ця робота переконливо демонструє спроможність філії перетворювати стратегічні цілі Союзу українців Румунії на конкретні проєкти, які приносять реальну користь місцевим громадам.

Окрему подяку Микола-Мирослав Петрецький висловив мерам, місцевим радам, профільним підрозділам органів місцевого самоврядування та фахівцям, які долучилися до підготовки й подання проєктів. Досягнуті результати є свідченням того, що партнерство, засноване на взаємній довірі, відповідальності та спільній роботі, здатне залучати значні європейські інвестиції та створювати нові можливості для сталого розвитку громад.

Союз українців Румунії й надалі сприятиме зміцненню румунсько-українського партнерства, розвитку транскордонного співробітництва та реалізації проєктів, спрямованих на покращення життя громадян по обидва боки кордону.

На переконання голови СУР, саме завдяки партнерству, єдності та послідовній спільній роботі можна створювати умови для європейського, безпечного та сталого майбутнього місцевих громад Румунії та України.

Паломництво для віруючих з Вишівської Долини

Виходячи з переконання, що міцна громада будується як завдяки освіті та культурі, так і через збереження духовних цінностей, Марамороська філія СУР організувала релігійне паломництво для парафіян з Вишівської Долини. Завдяки цій ініціативі філія надала членам громади можливість відвідати деякі з найважливіших культових споруд у Сучавському повіті, які відомі своїм духовним та історичним значенням.

Програма паломництва включала відвідування Монастиря Путна, Монастиря Сіхастрія-Путна, келії Даниїла Пустельника, Монастиря Сучевіца, Монастиря Молдовіца та Монастиря «Різдво Пресвятої Богородиці». У кожному з цих місць учасники мали нагоду заглибитися в роздуми, помолитися та відкрити для себе важливі пам'ятки релігійної та культурної спадщини повіту.

Метою паломництва було надати віруючим час для роздумів, молитви та спілкування, сприяючи зміцненню віри та згуртуванню членів громади. Такі ініціативи таким чином сприяють духовному життю української громади та заохочують до активної участі у релігійних цінностях і традиціях, що визначають її ідентичність.

Діалог із представниками української громади в Арадському повіті

У рамках кампанії «Дізнавайся! Підтримуй! Вирішуй!», 3 серпня голова Союзу українців Румунії, депутат Микола-Мирослав Петрецький провів у Араді робочу зустріч із членами Комітету повітової філії СУР, а також із членами бюро місцевих організацій Союзу українців Румунії у Дуді та Надабі. Під час зустрічі учасники обговорили актуальні потреби української громади Арадського повіту та визначили конкретні кроки для їх ефективного вирішення.

У ході дискусії було проаналізовано діяльність Арадської філії та місцевих організацій СУР, окреслено основні напрямки подальшої роботи й визначено пріоритети, покликані забезпечити реалізацію проєктів і заходів, що якнайповніше відповідатимуть потребам української громади. Особливу увагу Микола-Мирослав Петрецький звернув на позитивні зміни, яких філія досягла за останні півтора року, відзначивши активізацію організаційної діяльності, нову динаміку роботи та послідовні зусилля зі зміцнення єдності української громади.

Окремим пунктом порядку денного стало обговорення проблем, із якими стикаються етнічні українці Арадського повіту. Учасники зустрічі визначили механізми підтримки громади у соціальній сфері, освіті, а також у реалізації адміністративних і культурних проєктів на місцевому рівні. Голова СУР наголосив, що одним із головних пріоритетів Союзу залишається постійний діалог із громадою та оперативне реагування на її потреби.

Під час зустрічі Микола-Мирослав Петрецький також відзначив вагоме досягнення Арадської філії – суттєве зростання кількості молодих людей, залучених до діяльності Союзу українців Румунії. За його словами, саме молоде покоління є запорукою сталого розвитку української громади та збереження її мови, культури, традицій і національної ідентичності.

Миті духовної єдності та солідарності в українській громаді Рускови

2 серпня голова Союзу українців Румунії, депутат Микола-Мирослав Петрецький, на запрошення настоятеля храму, преподобного отця Івана Юрчі, та голови місцевої сурівської організації в Рускові Пінті Марічука взяв участь у престольному святі української православної церкви Святого Пророка Іллі в селі Рускова Марамороського повіту.

Свята Божественна Літургія, яку звершив собор священників, стала моментом глибокої духовної єдності, молитви та оновлення. За словами Миколи-Мирослава Петрецького, у світі, сповненому численних викликів, церква залишається незмінною духовною опорою української громади, місцем, де утверджуються християнські цінності – любов до ближнього, милосердя, мир, взаємоповага та солідарність, які зміцнюють людей і єднують їх у спільній вірі.

Голова Союзу українців Румунії висловив особливі слова вдячності настоятелю храму, преподобному отцю Івану Юрчі, відзначивши його як приклад жертвового пастирського служіння. Було підкреслено, що завдяки своїй мудрості та відданості отець присвячує себе духовному життю громади, перетворивши парафію в Рускові на велику християнську родину, засновану на взаємній повазі, любові та довірі. Окремо було відзначено його послідовну працю зі збереження української духовної й національної

(Продовження на 17 стор.)

ідентичності, плекання української мови, духовних традицій і культурної спадщини та їх передачі молодому поколінню.

Щирі слова вдячності Микола-Мирослав Петрецький адресував також голові місцевої організації Союзу українців Румунії в Рускові Пінті Марічуку за його відповідальність, відданість і невтомну працю на благо української громади. Було наголошено, що завдяки своїй енергії, організаторським здібностям і щирій любові до рідної культури він успішно об'єднує людей, підтримує українські традиції та реалізовує численні ініціативи, які зміцнюють громаду й утверджують цінності Союзу українців Румунії.

СУР та мерія Суліни – дискусії щодо зміцнення співпраці

Голова Союзу українців Румунії, депутат Микола-Мирослав Петрецький провів конструктивну робочу зустріч із мером міста Суліна Марією Белан. Сторони обговорили перспективи розширення та зміцнення інституційної співпраці задля підтримки української

громади та сприяння соціально-економічному розвитку міста.

У ході зустрічі було розглянуто конкретні напрями, у межах яких можливо ефективно підтримати українську громаду Суліни та прилеглого регіону шляхом реалізації спільних проєктів. Микола-Мирослав Петрецький наголосив на важливості використання законодавчих механізмів і дієвої системи захисту прав національних меншин у Румунії, яка є визнаним прикладом передової європейської практики.

Окрему увагу під час зустрічі було приділено перспективам розвитку транскордонного співробітництва з Україною, насамперед із регіонами, що мають вихід до Чорного моря. Було відзначено, що поглиблення таких зв'язків відкриває нові можливості для соціально-економічного розвитку, залучення інвестицій та реалізації масштабних стратегічних проєктів. Голова СУР поінформував співрозмовницю про послідовні зусилля Союзу українців Румунії, спрямовані на зміцнення партнерства між Румунією та Україною, а також у тристоронньому форматі «Румунія – Україна – Республіка Молдова». Він також представив результати реалізованих проєктів, десятки

партнерських угод між органами місцевого самоврядування, укладених за сприяння СУР, а також пріоритетні напрями діяльності, визначені, зокрема, Резолюцією IX Конгресу Союзу українців Румунії.

Важливим питанням порядку денного стала ініціатива щодо організації молодіжного табору Союзу українців Румунії в Суліні. Сторони позитивно оцінили перспективи реалізації цього проєкту, а мер міста Марія Белан висловила готовність сприяти його втіленню. За словами Миколи-Мирослава Петрецького, ця ініціатива стане вагомим внеском у розвиток молоді української громади та водночас сприятиме культурному й туристичному розвитку міста.

Під час зустрічі Голова Союзу українців Румунії також наголосив на важливості збереження єдності та згуртованості української громади. Він підкреслив, що в умовах поширення дезінформаційних кампаній, спроб розколу та навмисного підризу взаємної довіри саме єдність, солідарність і взаємна підтримка залишаються найефективнішою відповіддю на сучасні виклики.

Джерело: www.uur.ro

Національний чемпіонат з футболу українців Румунії

5 вересня голова Союзу українців Румунії, депутат Микола-Мирослав Петрецький побував у Сучавському повіті, де взяв участь у фінальних матчах та церемонії нагородження Чемпіонату Румунії з футболу серед українців.

Змагання, організовані Союзом українців Румунії у партнерстві з Федерацією футболу Румунії, проходили з 2 по 5 вересня на стадіоні Сучавського спортивного ліцею та об'єднали команди з українських громад. Цьогорічний турнір також став нагодою для зустрічі українців із Румунії та Республіки Молдови.

Під час церемонії голова Союзу українців Румунії, депутат Микола-Мирослав Петрецький привітав команди та присутніх офіційних осіб, відзначивши високий

рівень підготовки учасників і якість спортивного видовища. Микола-Мирослав Петрецький наголосив на особливій здатності спорту долати розбіжності, об'єднувати людей та зміцнювати командний дух. За його словами, у нинішньому складному геополітичному контексті особливого значення набувають саме такі ініціативи, які сприяють зближенню людей, зміцненню солідарності та розвитку взаєморозуміння між громадами.

Окрему подяку голова СУР висловив традиційним партнерам та місцевій владі за відкритість і співпрацю. Особливу вдячність він адресував заступнику голови Сучавської повітової ради Ніколає Робу за підтримку національних мен-

шин, зазначивши, що такий підхід є прикладом передової практики, яку Союз українців Румунії прагне популяризувати та поширювати на міжнародному рівні.

Микола-Мирослав Петрецький також привітав участь представників українських громад Республіки Молдови, підкресливши важливість розвитку та зміцнення партнерських відносин. Водночас він висловив підтримку громадянам України, які сьогодні борються за свободу, збереження своєї ідентичності та європейські цінності. Голова СУР привітав усі команди-учасниці, наголосивши, що справжнім результатом турніру є не лише спортивні досягнення, а й нові дружні зв'язки, взаємна повага та можливість продемонструвати багатство культурного різноманіття.

Переможцем цьогорічного чемпіонату стала команда Тіміської філії Союзу українців Румунії, яка третій рік поспіль здобула титул чемпіона. Завдяки цій перемозі команда Тіміського повіту представлятиме українську спільноту на «Кубку різноманітності» у Плоєштах, організованому Департаментом міжетнічних відносин у партнерстві з організаціями національних меншин та Федерацією футболу Румунії. Микола-Мирослав Петрецький висловив упевненість, що команда гідно представить Союз українців Румунії на наступному етапі змагань.

Особливу подяку голова СУР висловив команді Сучавської філії Союзу українців Румунії на чолі з її головою Іллею Саучуком за значні зусилля, докладені до належної організації чемпіонату, та продемонстровану енергію. Подяку також було висловлено адміністративному відділу СУР за наполегливу роботу та забезпечення необхідних умов для проведення заходу.

Микола-Мирослав Петрецький підкреслив, що Союз українців Румунії й надалі підтримуватиме розвиток спорту та молодіжних ініціатив. За його словами, підтримка таких заходів є інвестицією в майбутнє української громади, її згуртованість та формування здорового покоління молоді, яке пишається своєю ідентичністю.

Джерело: www.uur.ro

Із Кривого

30 учнів, які вивчають українську мову як рідну у Професійній школі в Кривому, взяли участь у навчальній екскурсії до Тиргу-Муреша. Їх супроводжували вчительки Анна Чинар та Іляна Стецька, а також Адріана Рекало, секретарка місцевої організації Союзу українців Румунії.

Програма екскурсії передбачала відвідування зоопарку та фортеці в Тиргу-Муреші. Це дало учням змогу безпосередньо та в інтерактивній формі ознайомитися з визначними об'єктами, які є важливою

частиною природної, історичної та культурної спадщини регіону.

Окрім пізнавальної та розважальної складових, «Екскурсія для учнів, які вивчають рідну українську мову» мала на меті доповнити навчальний процес практичним досвідом, розширити культурні та історичні знання учнів, поглибити їхній інтерес до культурної спадщини Румунії, а також створити сприятливі умови для розвитку навичок співпраці та спілкування.

Із Вишньої Рівни

9 серпня Марамороська філія Союзу українців Румунії організувала екскурсію для 25 учнів гімназійної школи з Вишньої Рівни, які вивчають українську мову та взяли участь в Олімпіаді з української мови та літератури, а також у конкурсах, організованих Союзом українців Румунії.

Учні супроводжувала Анна-Аліна Гріжак, інспекторка у справах української меншини Мараморського повітового шкільного інспекторату, разом із ще двома учительками.

Програма екскурсії передбачала відвідування зоопарку в Тиргу-Муреші та Музею природничих наук, що дало учасникам можливість дізнатися щось нове, розширити свої знання та перетворити день відпочинку на пізнавальний досвід.

Із Бистрого

28 учнів із Мараморського села Бистрий здійснили одноденну поїздку до аквапарку AquaStar у Сату-Маре, організовану для відпочинку, спілкування та приємного проведення дозвілля.

Програма поїздки передбачала насамперед літні розваги та плавання, даючи учасникам можливість відпочити та провести день незвично, поза повсякденною рутинною. Для частини учасників це була перша подібна поїздка, тож вона стала для групи молоді особливою подією.

Окрім відпочинку, такі заходи створюють важливі умови для спілкування молоді, її зближення та зміцнення взаємин у громаді. Для дітей і молоді з місцевих громад участь у пізнавальних і дозвіллевих заходах сприяє їхньому розвитку та формуванню почуття належності до своєї спільноти.

Учні школи ім. Джордже Кошбук у екскурсії до «AquaStar»

13 серпня Марамороська філія СУР організувала екскурсію для учнів школи імені «Джорджа Кошбука», які мали нагоду провести день у аквапарку «AquaStar» у Сату-Маре.

Захід було організовано як нагоду для відпочинку та проведення дозвілля у приємній атмосфері, де учасники змогли насолодитися розважальними та рекреаційними заходами, а також часом, проведеним разом.

Окрім рекреаційної складової, такі ініціативи сприяють соціалізації молоді, розвитку командного духу та зміцненню взаємин між ними, надаючи їм можливість вирватися з повсякденної рутини та набутти спільного досвіду. Час, проведений разом у неформальній обстановці, може мати велике значення: він зближує, сприяє спілкуванню та розвиває почуття приналежності до групи.

Ініціативи такого типу є частиною діяльності Мараморської філії, спрямованої на підтримку участі молоді в житті громади та на розробку заходів, що задовольняють як потребу в соціалізації, так і потребу в відпочинку та зближенні між молодим поколінням.

Із Рускови

5 серпня місцева організація Союзу українців Румунії села Рускова організувала пізнавально-відпочинкову поїздку до аквапарку Aqua Star у Сату-Маре, подарувавши дітям громади день відпочинку, спілкування та спільного дозвілля.

У заході взяли участь 26 дітей, а також секретар місцевої організації СУР у Рускові Анна Коржук, учителька математики й активна членкиня СУР Василина Ковач і волонтерки Франческа Дрозд та Івона Ільчук.

Упродовж дня діти насолоджувалися відпочинком у басейнах і розвагами на водних гірках, а також приємно проводили час разом у дружній атмосфері. Окрім відпочинку та розваг, поїздка стала для дітей

чудовою нагодою знайти нових друзів і зміцнити почуття належності до своєї громади.

Із Кричунова

Марамороська філія Союзу українців Румунії організувала виховну екскурсію до Тиргу-Муреша для учнів, які вивчають рідну українську мову в школі села Кричунешти — філіал Луг над Тисою.

Першою зупинкою був зоопарк у Тиргу-Муреші, де діти познайомилися з численними видами тварин і отримали виховний досвід у середовищі, що поєднує навчання з відпочинком та близькістю до природи.

Програма екскурсії продовжилася відвідуванням середньовічної фортеці в Тиргу-Муреші, однієї з найвизначніших історичних пам'яток Трансильванії. Завдяки презентаціям, які проводилися під час відвідування, учні мали змогу збагатити свої знання про історичну та культурну спадщину Румунії.

Особливо високо оцінили візит до «Будинку ляльок», де вражаюча експозиція та особлива атмосфера викликали цікавість і захоплення учасників, перетворивши цю подію на справжню подорож у світ творчості та мистецтва.

Наприкінці дня учні провели кілька годин у торговому центрі «Shopping City» у Тиргу-Муреші в атмосфері, що сприяла відпочинку та спілкуванню, таким чином завершивши день, сповнений нових вражень та спільних моментів.

Джерело: www.uur.ro

Маражуреш — простір миру, підтримки та солідарності з дітьми України

На запрошення сенатора Крістіана-Августина Нікулеску-Цигирлаша, голова Союзу українців Румунії, депутат Микола-Мирослав Петрецький взяв участь у підсумковому засіданні «Міжнародного табору для українських дітей, які постраждали від війни», а також навчального візиту Парламентської мережі Парламентської асамблеї Ради Європи щодо ситуації з дітьми в Україні.

Ці заходи завершили тиждень, під час якого українські діти, які пережили наслідки війни, мали можливість перебувати в безпечному середовищі, відпочити, поспілкуватися та долучитися до різноманітних освітніх і культурних ініціатив у Мараморському повіті. Серед них були й заходи національного освітнього проєкту Союзу українців Румунії «Літня майстерня – СУР».

У своєму виступі Микола-Мирослав Петрецький наголосив на особливому значенні Марамурешу для української громади Румунії. За його словами, цей край є не лише важливим осередком українського культурного та духовного життя, а й прикладом мирного співіснування різних етнічних і конфесійних спільнот.

Він підкреслив, що Марамуреш, де сформувалося багато поколінь української громади, є простором миру, толерантності та міжетнічного діалогу, своєрідною міні-Європою, в якій багатокультурність, багатоетнічність і багатоконфесійність стали невід’ємною частиною суспільного життя. Саме тому, на його переконання, Мараморський повіт є відповідним місцем для широкого європейського заклику до толерантності, різноманітності та миру.

Голова СУР наголосив, що толерантність є одним із фундаментальних шляхів до миру, однак невід’ємною його складовою має бути справедливість. Він підкреслив, що сталий і справедливий мир неможливий без належного врахування відповідальності за незаконну агресію проти суверенної держави та її наслідки.

Окрему увагу Микола-Мирослав Петрецький приділив становищу дітей в Україні та необхідності посилення міжнародних зусиль для їхнього захисту. Він наголосив на потребі організації програм відпочинку та реабілітації українських дітей у європейських країнах, підтримки шкільної та соціальної інфраструктури для українських сімей, які були змушені залишити свої домівки, а також збереження та розвитку освітньої інфраструктури безпосередньо в Україні.

Водночас він закликав до посилення міжнародної дипломатичної та політичної мобілізації задля припинення російської агресії проти України. Українські діти мають фундаментальне право на життя, а міжнародна спільнота має моральний та інституційний обов’язок сприяти його забезпеченню.

Микола-Мирослав Петрецький також наголосив на необхідності більшої політичної волі, послідовних дипломатичних зусиль і дієвого санкційного тиску. Мир не може бути результатом пасивного очікування, а потребує спільної, рішучої та скоординованої позиції європейської спільноти.

Підсумковий захід продемонстрував широку міжнародну підтримку України та її дітей. У ньому взяли участь представники Палати депутатів і Сенату Румунії, Верховної Ради України, Палати громад Великої Британії, місцевих та регіональних органів влади, дипломатичних місій Румунії та України, релігійних організацій, а також безпосередні учасники табору – українські діти.

Українські традиції в Бистрому: понад 200 учасників на зустрічі, присвяченій українській культурній спадщині

9 серпня в селі Бистрий Мараморського повіту відбувся культурно-мистецький захід «Українські традиції у Бистрому». Захід був організований Мараморською філією Союзу українців Румунії спільно з місцевими організаціями Союзу українців Румунії у Бистрому та Вишівській Долині. Він зібрав понад 200 учасників, членів української громади.

Метою заходу була популяризація та збереження українських традицій, культури й ідентичності, а також зміцнення зв’язків між членами української громади Румунії та України. Гостей зустріли в приміщенні місцевої організації, звідки учасники разом вирушили до району «Прилука» – місця проведення заходу.

На офіційному відкритті з промовами виступили перший заступник голови СУР Василь Пасенчук, заступник голови СУР та голова Клузької філії СУР, Іван Гербіл, голова Мараморської філії СУР Мирослав Петрецький, голова місцевої організації СУР у Бистрому Маріана-Лучія Нан, керівник художнього колективу «Струмочок» із Рахова, Україна, Іван Месенчук, а також Галина Жураківська, керівниця дитячого фольклорно-етнографічного ансамблю «Ясінянські гуцули», що діє при Ясінянській школі мистецтв.

У концертній програмі виступили дитячий художній колектив із Бистрого під керівництвом Маріани-Лучії Нан, дитячий фольклорно-етнографічний ансамбль

«Ясінянські гуцули» під керівництвом Галини Жураківської та Олексія Гутелюка, художній колектив «Струмочок» із Рахова, художній колектив із Вишівської Долини під керівництвом Марічки Шорбан, а також художній колектив із Вишньої Рівни під керівництвом Миколи Грижака.

Представлені пісні, танці та традиційні номери продемонстрували автентичні прояви української культури та перетворили захід на місце зустрічі між поколіннями й громадами.

Паломницька акція

11 серпня Мараморська філія СУР організувала паломницьку поїздку для вірян із Великого Бичкова, під час якої учасники мали нагоду відвідати кілька визначних монастирів Сучавського повіту. Упродовж паломництва вони побували в монастирях Путна, Сіхестрія-Путней, Сучевіца, Молдовіца та в монастирі Різдва Пресвятої Богородиці.

Окрім релігійного значення, паломництво стало нагодою ближче познайомитися з визначними пам’ятками духовної та культурної спадщини півночі Молдови. Відвідання цих святинь стало для учасників часом молитви, душевного спокою та духовного єднання, а також можливістю по-новому відкрити для себе місця, де поєднуються віра, історія і традиції.

Мараморська філія СУР підтримує заходи, що сприяють зближенню членів громади та вихованню шанобливого ставлення до віри й традицій. Організуючи це паломництво, філія продовжує підтримувати громадські ініціативи, в яких важливе місце посідають духовність і цінності, що впродовж багатьох років сприяли згуртованості українських громад Румунії.

Джерело сторінки: www.uur.ro

У Суліні відбувся XI-ий Фестиваль українського рибного борщу

Відбувся XI-ий випуск Фестивалю українського рибного борщу в Суліні.

У заході взяв участь і голова Союзу українців Румунії, депутат Микола-Мирослав Петрецький.

Голова СУР відзначив, що керівництво Союзу українців Румунії з гордістю спостерігає за тим, як українська громада Тулчанського повіту дбайливо зберігає свої традиції, культуру та звичаї, передаючи їх молодому поколінню й гідно продовжуючи спадщину предків. Особливу увагу він звернув на ентузіазм і самовідданість організаторів та учасників фестивалю,

завдяки яким українська пісня, народні традиції та гастрономічна культура створили неповторну атмосферу свята.

Микола-Мирослав Петрецький підкреслив, що в умовах складної геополітичної ситуації масштаб і різноманітність фестивалю, які щороку зростають, є переконливим свідченням послідовного розвитку Тулчанської філії Союзу українців Румунії. Він також високо оцінив відкритість української громади Тулчанського повіту, яка з початком війни прийняла та підтримала українців, змушених залишити свою Батьківщину. За його словами,

така солідарність зміцнює українську громаду та демонструє її єдність і взаємну підтримку.

На завершення Микола-Мирослав Петрецький висловив щире подяку колегам із Тулчанської філії СУР, а особливо її голові Лучіці Герман, за невтомну працю, професіоналізм і відданість справі збереження єдності української громади. Окремо він подякував усім учасникам гастрономічного конкурсу, які своєю майстерністю, натхненням і любов'ю до українських традицій надали фестивалю особливого колориту й автентичності. Голова СУР також запевнив, що Союз українців Румунії й надалі залишатиметься надійним партнером української громади та продовжуватиме реалізовувати проекти, спрямовані на її розвиток і зміцнення.

Джерело: www.uur.ro

Фестиваль української релігійної музики – свято єдності в Мікулі

Місцева організація СУР у Мікулі впродовж останніх років стала важливим місцем зустрічей української громади повіту Сату Марє. Серед культурних заходів, що проводяться тут, – Фестиваль української релігійної музики, організований 15 серпня Сатумарською філією СУР спільно з місцевою організацією, у партнерстві з П'ятидесятницькою церквою та місцевою радою Мікули.

Численна присутність учасників засвідчила зацікавленість громади у збереженні релігійних і культурних традицій. У заході взяли участь голова Союзу українців Румунії Микола-Мирослав Петрецький, генеральний секретар СУР і голова Сатумарської філії Ірина-Люба Горват, генеральний секретар Християнського п'ятидесятницького культу пастор Сімон Бумбар, пастори Йоан Данчу та Данієл Голдіш, радник СУР Фабіан Попович, директор Мікульської гімназії «Геллерт Шандор» Добош Чобо, а також представник місцевої ради Нодь Левенте.

Завдяки зусиллям першого заступника голови Сатумарської філії СУР і водночас голови місцевої організації СУР у Мікулі Василя Бучути фести-

валь об'єднав етнічних українців, мадярів і румунів із повітів Сату Марє та Марамуреш, а також з Австрії.

Піснеспіви, що прозвучали під час заходу, передавалися з покоління в покоління й становлять важливу частину української духовної спадщини. Такі заходи засвідчують, що традиції можуть стати містком, який об'єднує людей незалежно від їхньої етнічної належності, мови чи місця походження.

Джерело: www.uur.ro

E-mail: ukrainskyi.visnyk@uur.ro

Застереження

- * За достовірність фактів, цитат, власних імен та інших відомостей відповідають автори підписаних матеріалів.
- * Редакція може не поділяти точки зору авторів.
- * Надіслані до редакції матеріали не повертаються.
- * Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати надіслані матеріали, не порушуючи їхнього основного змісту.

УКРАЇНСЬКИЙ ВІСНИК UKRAINSKYI VISNYK

Шеф-редактор

МИХАЙЛО МИХАЙЛЮК

Редактор – **Тереза ШЕНДРОУ**

Техноредагування і комп'ютерний набір: Тереза ШЕНДРОУ

Редакція: Радун Попеску № 15, Бухарест

Телефони: 0212220755; 0212220737; 0212220748; 0212220724 Друкарня

S.C.SMART ORGANIZATION S.R.L., Бухарест, Румунія

Redacția: Radu Popescu Nr. 15, Sector 1, București, România

ISSN 1223-1614